

DE STAD AMSTERDAM PANORAMA

21 NOVEMBER 1940 — No. 47

LOSSE NUMMERS 15 CENT

In dit nummer: Een jeugdig wichelroedewonder

Niet slechts wateraders vindt de jonge wichelroedelooper met zijn instrument, zelfs kan hij, na jaren, 'n eens verstuikten enkel constateeren!

Een jeugdig wichelroede- wonder

De wichelroede, het instrument bestaande uit een stok van hout of metaal, is reeds eeuwen oud. Zij dient om onderaardsche water- of ertsbronnen te ontdekken.

Bekend is de beeltenis van den wichelroedelooper, die, gewapend met zijn gaffelvormige roede, geheel geconcentreerd, op zoek is naar water of edele metalen. Ter verklaring der verschijnselen van het uitslaan der roede boven wateraderen, enz., heeft men verschillende veronderstellingen gemaakt.

**EXPERIMENTEN
van den veertienja-
rigen Leo Slenders
te Bergeijk**

De wichelroede, van staaldraad, wordt gebogen.

Leonardus („Nard”) Slenders, de 14-jarige wichelroedelooper, te Bergeijk.

Sommige geleerden meenden, dat er van het water en de delfstoffen in den grond stralingen uitgingen, die den roedelooper prikkelden.

Eerst dacht men, dat deze stralingen op de roede inwerkten, maar later is men tot de overtuiging gekomen, dat de roede op zichzelf hier van geen beteekenis is, maar wel de persoon van den wichelaar, die een speciale gevoeligheid in dit opzicht moet bezitten.

Bij den jeugdigen persoon van den 14-jarigen Leo Slenders, te Bergeijk, bij Eindhoven, schijnt dit bijzondere talent in opvallende mate aanwezig te zijn.

Deze gave zou wellicht nimmer tot uiting zijn gekomen, als niet iemand uit Leende, die haar toevallig bezat, op zekeren

„Nard” is óók een goede hulp in de keuken, waar hij zijn moeder assisteert.

Hij is de rechterhand van zijn vader en kan even goed melk slijten als wichelroede lopen.

Het gezin Slenders aan den eenvoudigen maaltijd.

dag een bezoek had gebracht aan Bergeijk en daar voor de jeugd een demonstratie gaf met 'n wichelroede, vervaardigd van staaldraad uit een ouden rijwielband. De jongelui onder zijn gehoor wilden het „kunstje” natuurlijk allen probeeren en zie, bij „Nardje” Slenders reageerde de wichelroede óók.

Van dien tijd af ging hij zich oefenen in het zoeken naar wateraders en hij deed het met zooveel succes, dat zelfs het gemeentebestuur zijn hulp inriep.

In het eerste geval moest een brandput gemaakt worden, in de nabijheid der spiritusfabriek. Er waren zeven oude putten op het terrein, doch niemand wist de juiste plaats daarvan, maar „Nardje” vond ze allemaal!

In het tweede geval moest hij een waterader zoeken voor een nieuwen brandput in het dorp en ook dit contact kwam tot stand.

Voorts hielp hij boeren met het zoeken naar een goede plaats voor den waterput. Als 'n nieuw huis gebouwd moest worden, riep men zijn hulp in, om een plek te vinden, die arm aan wateraders is, want het schijnt, dat het wonen boven wateraders, door de aanwezigheid van aardstralen, niet goed is voor menschen, die daarvoor in het bijzonder gevoelig zijn. Ook dit heeft hij kunnen constateeren in bepaalde gevallen.

Bij 'n oude vrouw, die met hevige reumatiek te bed lag en niet op kon staan, toonde de wichelroede aan, dat zij sliep boven 'n waterader. Het bed werd verplaatst naar een andere kamer, waar de wichelroede niet reageerde en er trad spoedig verbetering in den toestand der patiënte in. Ditzelfde was het geval bij een jongen en een vierjarig kind.

Merkwaardig is het, dat de wichelroede ook reageert bij personen, die reumatisch zijn en wel juist op de plek van

het lichaam, waar de pijnen gevoeld worden.

Voor metalen is de wichelroede eveneens gevoelig.

Op onze vraag, welke gewaarwording hij kreeg op 't moment dat de wichelroede reageerde, verklaarde „Nard”, dat het een gevoel was, alsof hij zijn elleboog op het bekende plekje had gestooten. Een trilling, die begon bij zijn vingertoppen en zich voortzette tot aan zijn bovenarmen.

Overigens is „Nard” een echte jongen, die graag speelt. Maar hij helpt zijn ouders trouw bij hun werk, omdat hij toch ook zijn kostje moet verdienen.

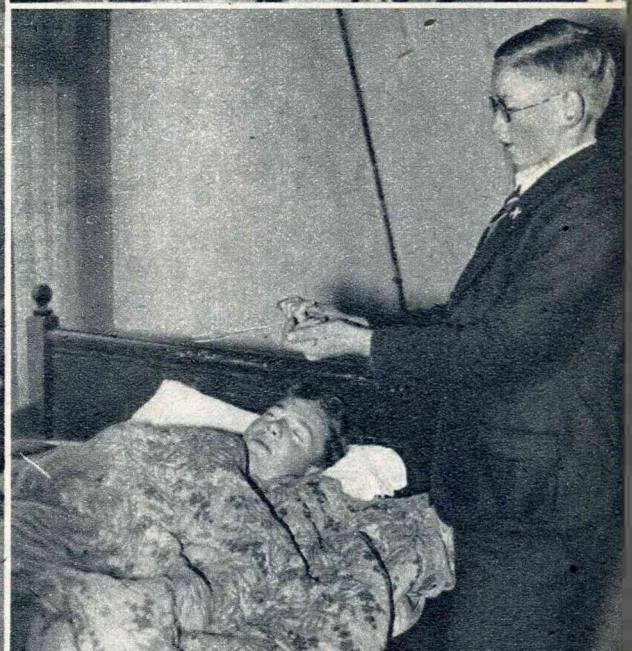
Zijn grootste verlangen gaat echter uit naar boeken over de wondere wichelroede, opdat hij zich verder kan bekwamen en zijn gave zoo productief mogelijk kan maken.

Thans vóelt hij wel waar een waterader zich bevindt, doch hij weet niet hoe diep zij ligt.

De jonge wichelroedelooper heeft echter nog een

Oefeningen met de wichelroede boven een ouden waterput.

Onder elkaar: In 'n hoekje, bij de kachel, leest „Nard” gretig over het wondere wichelroedeloopen. Ook onderzoekt hij wel of het bed van een zieke boven een waterader staat.

(Eigen opnamen)

heel leven voor zich, waarin hij veel kan leeren, om die kennis nuttig in practijk te brengen.

Wij plaatsen hier enkele foto's van het wichelroedewonder van Bergeijk, niet alleen van zijn experimenten, maar eveneens van zijn doen en laten in 't dagelijksche leven, te midden van een eenvoudig, hem met alle hulp en medeleven omgevend gezin.

HET VROUWTJE VAN STAVOREN

Een legende, naverteld door
Adri van Witzenburg

Wij willen nog eens het vertelsel doen hooren
Van de schatrijke vrouw uit het stadje Stavoren.
Het speelt weliswaar in het verre verleden,
Maar 't is toch wel aardig, al is 't lang geleden.
De vrouw van Stavoren bezat vele schatten,
Zat nooit wat je noemt een dag op de matten.

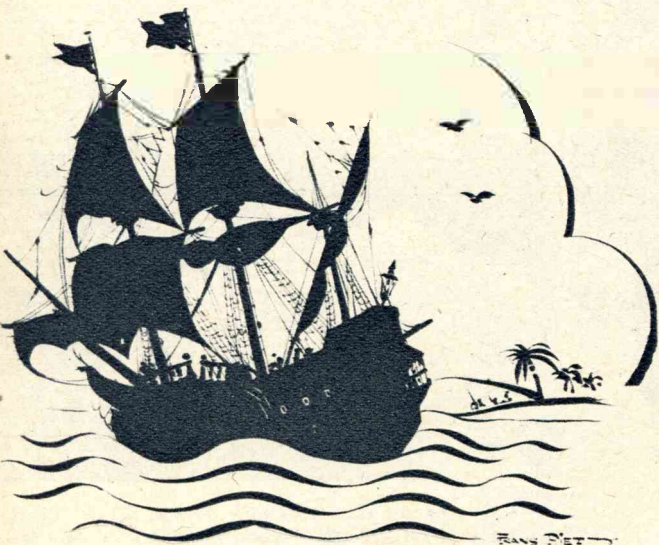
Haar feesten, zij waren als sprookjesverhalen,
Geen andere koopvrouw kon zooiets betalen.
De spijsen, de wijnen, het goud, de kristallen
Kwamen het leven der deijtigste dames vergallen.
Zij pronkte als een pauw met de kostbaarste kleeren,
Geen afgunst, geen nijd, geen geklets kon haar deren.

Toen haar man met veel praal in zijn graf werd gedragen.

Haar rijkdom verwierf ze op een mistigen morgen,
Toen haar man met veel praal in z'n graf werd geborgen.
Hij liet haar zijn naam en zijn zaak met de duiten,
En twee dagen lang zat zij stil voor de ruiten.
Toen viel er een zucht en het leed was gevlogen,
Zij wischte de tranen uit de helblauwe oogen,
En zei: „Met een dooie kan je 't leven niet deelen,
Zoo gauw als het kan, koop ik kant en fluweelen.
Dan zal ik die kale madams uit Stavoren
Eens goed laten voelen en goed laten hooren,
Dat een vrouw met begrip voor haar geld en haar zaken
Een boel in de wereld in orde kan maken.”

Bekend is 't, dat weduw'smart spoedig geneest
Als de man, die het loodje lei, rijk is geweest.

Haar schepen, zij zond ze naar lokkende kusten.

Daarover had 't vrouwtje zich niet te beklagen,
Zoodat zij besloot 't verlies dapper te dragen.
Zij bleef op den roem van haar eega niet rusten.
Haar schepen, zij zond ze naar lokkende kusten
Om kostbare waren naar Holland te halen,
Waar men guarne met veel en goed geld wou betalen.
Kloek nam zij de teugels der zaak in haar handen.
En 't liep, want ons vrouwtje had haar op heur tanden.
't Geluk liep haar mee, zij deed zovele zaken,
Verdiende gauw meer dan ze op wist te maken.
Met al wat zij deed won zij eer, roem en duiten,
Want voorspoed bekwam zij op al haar bestuuten.

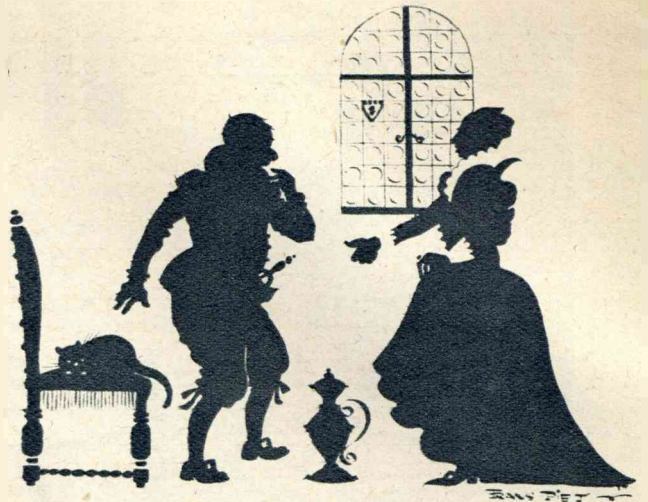
De weduwe voelde de koorts in haar beven,
Wanneer z'er aan dacht wat 'n heibel 't zou geven,
Als zij het allervoornaamste op aarde
Achter 't spiegelen glas van
haar pronkkast bewaarde.
Haar schippers, haar sche-
pen, vol stoere matrozen,
Die 'n juffer van zeventig
konden doen blozen
En hadden gevochten met
Mooren en Spekken,
Zij zouden deez' schat voor
haar kunnen ontdekken.
En eenmaal zoo ver, joeg
ze weg alle droomen,
De kundigste schip-
per moest dadelijk
komen,
Om d'opdracht 'ont-
vangen, terstond,
zonder dralen,
Het kostbaarste ding
op de aarde te halen.

Wanneer er iets
dwaas in een vrouw-
tje haar kop leeft,
Is het meestal de man die daaraan een
strop heeft.

De schipper kwam schielijk en vroeg: „Laat
mij hooren,
Waarmee kan 'k u dienen, o vrouw van
Stavoren?”
De dame keek stuursch, antwoordde: „Ga
even zitten.
Maar pas op de kat, zij ligt net wat te
pitten.”
Dreigend wees zij er naar met haar poezelig
duimpie,

Het schippertje schrok en nam schielijk een pruimpie.
„Hm!” zei toen mevrouw, maar met 't oog op de zaken
Was 't te gek voor die pruim nog wat ruzie te maken.
Maar toch, om den schipper wat schrik aan te jagen,
Zei ze: „Vanavond kan 'k waarlijk geen grappen
verdragen.

Toevallig heb 'k heden verdraaid slecht gegeten,
Want de kip was te taai en de soep was vergeten.
Je zult me dus deksels vlug moeten verstaan.
Of anders is 't tusschen ons schielijk gedaan.”
De schipper boog diep, vroeg: „Wat zijn uw bevelen?
Moet 'k den sultan van Dakar zijn schatten ontstelen?”

Dreigend wees zij er naar met haar poezelig duimpie.

„Nee, kuiken, je zult om je baan te betalen
Het kostbaarst' op aarde naar hier moeten halen.”

De schipper zei niets, maar bleef kalmpjes kauwen,
Het laatste woord is toch aan de vrouwen.
Dat bleek, want mevrouw strek haar jurk in de plooiën
En zei: „Schipper, laad zilver en goud in je kooien.
Op dek, in je ruinen en waar 't is te bergen.
Ik zal voor vandaag maar geen zuinigheid vergen.
Wanneer dit gedaan is, kies zee en ga zoeken
Naar 't kostbaarste dat er op aard' is te boeken.
Het geeft niet wat 't kost, maar schoon moet het wezen,
Dat 'k voortaan van niemand behoef te vreezen,
Dat hij zich rijker kan toonen dan ik.”
De schipper werd bleek en kreeg last van den hik.
Hij wilde haar vragen: „Juffrouw, wat bedoel je?”
Hij durfde niet goed, daarom zei hij: „Ik voel je.”
Toen sprak ze gebiedend: „U kunt dus vertrekken!”
De stakker ging heen en dacht: „Dat zal me nekken.”
Met loodzwaren tred trad hij langzaam naar buiten.
De schrik zat hem danig diep in zijn kuit.
Want wat was het allervoornaamste op aarde?
En waar was de gek die 't zoo zuinig bewaarde?

En hadden gevochten met Mooren en Spekken.

Wanneer vrouwen
een stad of een
zaak gaan besturen
Leggen zij met haar
plannen een man
in de luren.

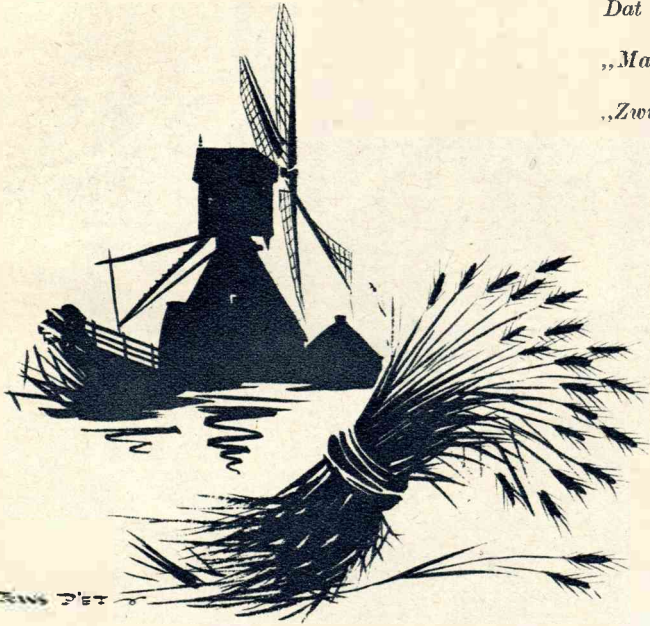
De schipper voer
uit, ging van haven
tot haven
Op zoek naar de
kostbaarste van alle
gaven.
Maar niemand ter
wereld kon aan
hem zeggen
Waar hij op dat
wonder de handen
kon leggen.
Tot eens op een dag
onze schipper ont-
waarde,

Hoe de scheidende zonne haar schatten bewaarde
Om dan met haar pracht een stuk land te bekoren
Dat vol stond met weelderig, kostelijk koren.

Met loodzwaren tred trad hij langzaam naar buiten.

Van koren, daar werd immers meel van gemalen?
En meel kwam de bakker voor 't broodbakken halen.
Dat koren was voedsel, was kostelijk eten,
Neen, kostbaarder iets kon geen mensch nu meer weten.
Dat goudgele graan zou het harte bekoren
Van de machtige vrouw uit het rijke Stavoren.
„Dat graan moet ik koopen,” dacht de schipper, „en laden,
Dan heb ik den wensch van de vrouwe geraden.”

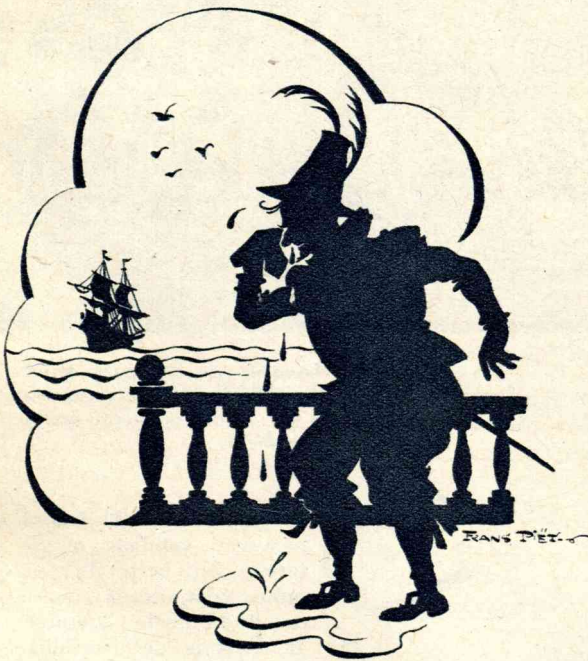

Van koren, daar werd immers meel van gemalen?

Zoo deed hij en laadde zijn schip met het graan,
Om welgemoed daarmede huiswaarts te gaan.

Wie denkt dat hij 't hart van een vrouwtje kan peilen,
Merkt spoedig in bodemloos water te zeilen.

De reis was voorspoedig, nabij was Stavoren
En veilig de kostbare scheepslading koren.
De moeilijke opdracht was prachtig geslaagd,
In 't ruim had hij juist, wat de vrouw had gevraagd.
Het kostbaarst' op aarde, voor velen goed eten.
Zou iemand iets schooners, iets kostbaarders weten?
Fier groette hij haar, die hem uit had gezonden.

De schipper, die huilde toen tranen met tuiten.

Het „welkom” klonk luide uit tientallen monden.
De weduwe dacht: „Sjonge, wat zal hij mij toonen?
Waarmee kan ik zijn ijver, zijn werklust beloonen?”
Fel had zij gepocht tegen vriend en vriendinnen:
„Het schoonste dat jullie maar kunnen verzinnen —
Het heerlijkste goed uit de prachtigste droomen,
Zal je zien als mijn schipper naar huis toe zal komen.”
En nu was hij hier. „Schipper, open je ruimen!”
Zoo beval z' en de schipper, gewend aan haar luimen,
Liet haar zien wat een kostbare, heerlijke vracht
Hij voor haar naar Stavoren had medegebracht.

Wie probeert in het hart van een vrouw af te dalen,
Moet altijd en zeker de nota betalen.

Niet zoodra zag de vrouw van het
rijke Stavoren
Een scheepslading vol van het goud-
gele koren.
Of ze brulde: „Wat heb je, jij ezel,
verzonnen?
Ben je daarom een reis om de
aarde begonnen?
Moest je daarvoor voor jaren de
haven uitloopen?
Dat spul had je net zoo goed hier
kunnen koopen.”
„Maar, vrouwe, 't is voedsel! 't is
kostelijk eten.”
„Zwijg!” snauwde de vrouw. „Nog
één ding wil ik weten.
Aan welke zijde van 't
schip is 't geladen?
Aan bakboord?” „Mevrouw,
dat is keurig geraden.”
„Stoot dan deze lading
aan stuurboord naar bui-
ten!”
De schipper, die huilde toen
tranen met tuiten,
Maar 't hart van de vrouw
was niet meer te verzachten.
Nog eenmaal probeerde de schipper zijn
vrachten
Te sparen en zei: „Laat het koren dan geven
Aan hen die op 't randje van hongersnood
leven.”
„Neen!” gilte de vrouwe. „Aan stuurboord
naar buiten!
Ook de armen, zij kunnen naar dat graan
van je fluiten!”

Een man, die probeert om een vrouw te weerstaan,
Heeft nimmer een slechter karweitje gedaan.

Nog eenmaal probeerde de
schipper te redden
Wat er te redden viel, zei:
„Ik wil wedden,
O, vrouw van het machtige,
rijke Stavoren,
Dat g'eenmaal zult snakken
naar 'n aar van dit koren.”
„Wat zeg je, brutale? Wat
durf je voorspellen?
Dat eenmaal de armoede
mij kan gaan kwellen?
Ik, de rijkste en machtigste
vrouw van Stavoren,
Zou eens kunnen snak-
ken naar 'n halm van dit
koren?
Neen, eer keert deez' ring
uit het water weerom
Dan dat ik in Stavoren tot
armoede kom.”
Zij nam haren ring en wierp
hem de zee in.

„O jé,” dacht de schipper, „wat heeft ze de pee in.”
Hij draaide zich om, wierp het koren naar buiten.
Het volk op den wal begon heftig te fluiten,
Het schudde het hoofd om die schand'lijke daad,
Maar de vrouw van Stavoren ging heen en keek kwaad.
Als een pauw schreed zij heen naar haar machtig paleis
En voelde zich toen als een koning zoo wijs.

Soms denk je je 't beste en knapste van allen.
Maar eer dat je 't weet, ben je leelijk gevallen.

De jaren vergleden, geen mensch wou meer weten,
Wat er eenmaal gebeurd was met
't kostelijk eten.
De vrouw van Stavoren at kip en
fazanten
En zat nog mirakels goed in haar
contanten.
Niets wees er op dat haar geluk
zou gaan tanen.
Zij kon zich nog immer de machti-
ste wanen.
Tot eens op een dag, dat zij schel-
visch zou eten.
Weer levendig werd wat zij gansch
was vergeten.
Blij sneed zij den visch met haar
blanke handen
En verloor het dier van zijn in-
gewanden.

Zij riep er direct haar aardigsten kok bij.

Net was z' er mee bezig of jandoppie, wat schrok zij.
Zij riep er direct haar aardigsten kok bij.
„Wie heeft dezen visch in mijn keuken gesmeten?”
„Hoe zou ik, madam, dat zoo krek kunnen weten?”
„Ik wil weten wie mij dezen visch heeft gezonden!
Ik heb mijnen ring in zijn buik weergevonden.
Dezen ring wierp ik jaren geleden de zee in.
Gelijk met het koren, maar toen had ik de pee in.”

Een mensch is vol moed als er niet te veel wind staat:
Maar o wee als het water wat hoog op en neer gaat.
O, vrouw van Stavoren, nu zijt gij verloren,
Zeg, weet ge nog wel hoe gij 't kostelijk koren

Aan stuurboordzij nij-
dig in 't water liet
zetten,
Zonder op klachten van
d' armen te letten?
Nu zult ge 't ervaren,
uw ring keerde weder,
Vanaf dezen dag gaat
uw sterre ter neder.
't Gebeurde alzoo, schip
na schip ging verloren,
Ramp na ramp trof
haar nu, als nog nim-
mer te voren.
Haar vrienden, vrien-
dinnen, zij lieten haar
loopen,
Het duurde niet lang of
ze kon niet meer koopen.
Zoo arm werd zij, dat
ze na luttel dagen
Huis aan huis om een
klein stukje brood moest
vragen.

Als een pauw schreed zij heen naar haar machtig paleis!

Kwaad komt nimmer alleen, want als straf voor haar
zonden
Werd Stavoren, de stad, door de golven verzwoonden.
En waar eenmaal het koren in zee werd gesmeten,
Groeit graan, dat helaas door geen mensch wordt gegeten.
Het Vrouwenzand wil, met zijn ledige aren,
De herinnering aan de schanddaad der vrouwe bewaren.

Overal waar de weelde zich niet kan betoemen
Is het hoogmoed en trots die als spelbrekers komen.

Werd Stavoren, de stad, door de golven verzwoonden.

Het edele ambacht herleeft

★
Architect Valk,
voorvechter van
het handwerk
★

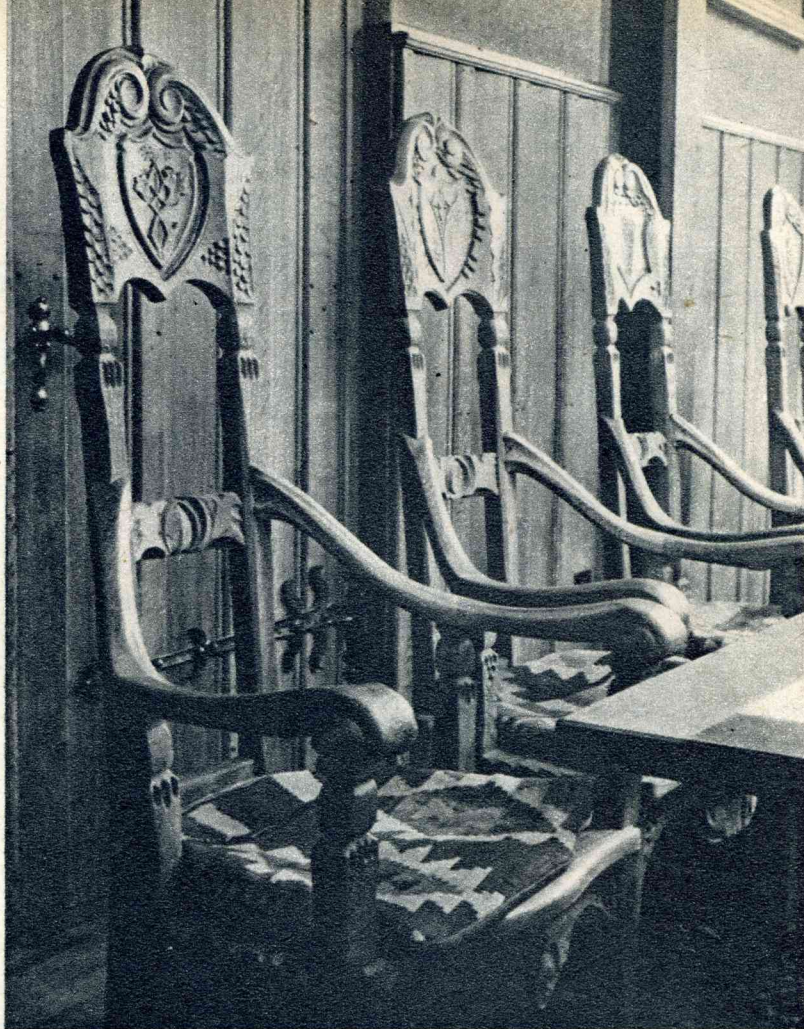
zal hij ook nu nog kunnen uitroepen: „Agnosco veteris vestigia flammae”. „ik herken de sporen van den ouden gloed”.

Van het oude Brabant, haard van cultuur in zooveel eeuwen, gaat de beweging uit tot veredeling van het ambacht. Dit oude maar eeuwig jonge gewest inspireert evenals het oude Vlaanderen nog heden zijn zonen. Het edele ambacht herleeft en aan Brabant komt de eer toe, de sluimerende vonk tot vlam te hebben aangeblazen.

Architect H. Valk uit Den Bosch, de „vader van het ambacht”.

Het raadhuis te Vught, waar meubelmakers, stucadoors, metselaars en smeden samenwerkten en juweelen van ambachtskunst ontstonden.

Twee fraaie voorbeelden van het edele handwerk in het raadhuis te Vught: de stoelen in de raadzaal en een der fraaie, gesmeede kroonluchters.

Deze relevatie is heusch niet van vandaag of gisteren. Zij bestond reeds jaren vóór dezen oorlog en de Bossche architect H. Valk is de geestelijke vader van deze hernieuwing.

't Werd inderdaad méér dan tijd. De gemeenschap stikte in de massaproductie, het fabriekmatige en karakterlooze. Letterlijk alles wat men om zich heen zag was massawerk, zelfs de „echte” olieverfschilderijen, die in z.g. kunstwinkels werden verkocht, waren door den schilder gemaakt aan den loopenden band, twaalf stuks met de boompjes rechts, twaalf stuks met de boompjes links.

Stond ergens een beeld, honderd tegen één, dat 't een stuk zielloos gips was. Zag men eindelijk eens een behoorlijk werkstuk, b.v. een gesmeede lichtkroon, dan bracht de bezichtiging van dichtbij nog een teleurstelling, omdat er hamerslagen op waren

aangebracht, die met de ver-
vaardiging niets van doen
hadden en enkel en alléén
daar waren, omdat het
publiek 't „echte" eischte
en mooi vond.

Gebruiksvoorwerpen be-
hoeven volstrekt niet altijd
duur te zijn. Een eenvou-
dige stoel, gemaakt met
liefde voor het ambacht en
volledige beheersing van
dat ambacht, kan mooi en
doelmatig zijn.

Even buiten Den Bosch,
in 't gezicht van de grijze
gothische kathedraal van
St. Jan, product van een
gemeenschapszin bij uit-
stek, ligt, gebouwd op de
fundamenten van 't oude
fort St. Antonie, een wit
huis, de woning van den
Bosschen architect Valk.
Dit huis was en is het
brandpunt van de beweging
tot herleving van het
ambacht. Hier zijn vele
ambachtslieden bewust ge-
maakt van de sluimerende
tradities van hun ambacht
en zij hebben deze gedachte
uitgedragen over 't Bra-
bantsche land.

In dit huis leefde de ge-
meenschapsgedachte, daar
kwamen bijeen de stu-
denten, de ambachtslieden
en de kunstenaars en uit
deze samenkomsten groeide
de beweging, die thans
reeds is overgeslagen naar
andere provincies, vooral in 't oosten.

„Waar het op aan komt," zegt ons de heer Valk,
de vader van het ambacht, zooals hij genoemd wordt,
„is in de eerste plaats terug te grijpen naar de bron-
nen van het ambacht, dit natuurlijk niet om de oude
dingen slaafs te imiteeren, maar om nieuwe dingen
te maken met die liefde voor 't werkstuk en die vak-
kennis, welke de schoonheid uitmaken van oude
werkstukken.

De natuurlijke schoonheid van het materiaal
moet ook in 't werkstuk tot haar recht komen. Ieder
materiaal heeft zijn eigenaardige eigenschappen.
Zoo zal een beeldhouwwerk in steen een anderen
vorm moeten vertoonen dan hetzelfde uitgevoerd in
hout en eindelijk moet het voorwerp voldoen aan
hooge eischen van doelmatigheid en schoonheid.

Nu gaat de ambachtsman aan 't werk," gaat de
heer Valk voort, „hij moet
trachten z'n persoonlijkheid
in 't voorwerp tot uiting te
brengen. In 't begin zal dat
natuurlijk moeite kosten,
want de menschen hebben
den durf verloren om zich
in 't materiaal uit te leven.
Langzamerhand gaat 't
beter, dan ontstaan mooie
dingen en blijkt dat de oude
ambachtskunst niet dood
is, doch slechts sluimert.

Een kijkje in de hal op de
eerste verdieping, de fraaie
bank is het werk van een
Vughtenaar.

De raadzaal, die door de Vughtsche ambachtslieden geheel werd ingericht.

Zoo is 't ons gegaan in Brabant," zegt de heer Valk.
Men begrijpt dat deze dingen niet zoo maar een twee
drie gegroeid zijn; langzaam slechts en moeizaam worden
ze verworven.

De glorie en 't toppunt der Brabantsche actie was de
bouw van 't raadhuis te Vught. Een kasteeltje. 't huis
Leeuwenstein, werd daartoe gerestaureerd en geschikt
gemaakt voor z'n nieuwe taak.

Welnu, dit heele omvangrijke werk, met inbegrip van
de meubileering, heeft de gemeente Vught geen cent gekost.
De gemeentenaren brachten 't geld bijeen en de Vughtsche
ambachtslieden onder leiding van architect Valk voerden
't werk uit. Een groot voorbeeld van waren gemeenschaps-
zin. Het is een juweel van een raadhuis geworden. De
meubelmakers, de stucadoors, de metselaars, de smeden,
allen hebben mooie dingen gemaakt.

De uitvoerders stonden aanvankelijk aarzeland tegen-
over opdrachten, die hun
persoonlijkheid bij 't werkstuk trachtten in te schakelen. Toen men er dan
eindelijk toe kwam z'n ontwerpen op papier te zetten en deze ontwerpen
werden goedgekeurd, groeide 't zelfbewustzijn.

Zoo werden de stoelen voor de burgerzaal werkelijk prachtige zetels, uiterst
doelmatig, sterk van constructie en mooi van vorm. Een halbank, door
den maker zelf versierd, een kast voor de burgemeesterskamer werden
juweelen van ambachtskunst.

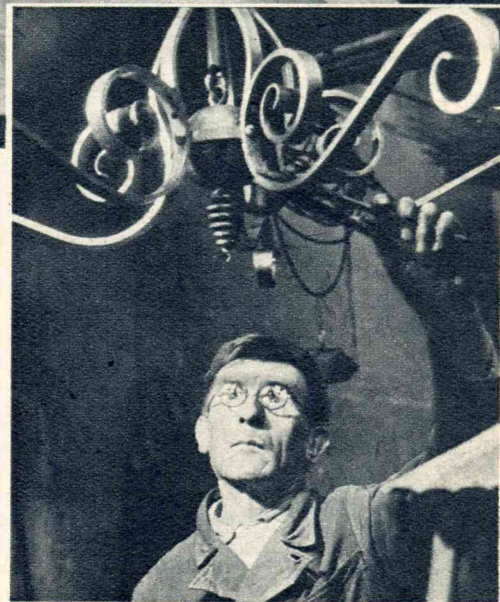
De smid bleef ook niet achter; hij smeedde kronen voor de burgerzaal
en andere zalen van 't raadhuis en 't zijn schitterende, levende stukken
smeedwerk geworden.

De eertijds schroomvallige ambachtslieden heffen nu fier 't hoofd
omhoog, zij weten zich goede beoefenaars van 't edele ambacht en dienaren
der gemeenschap.

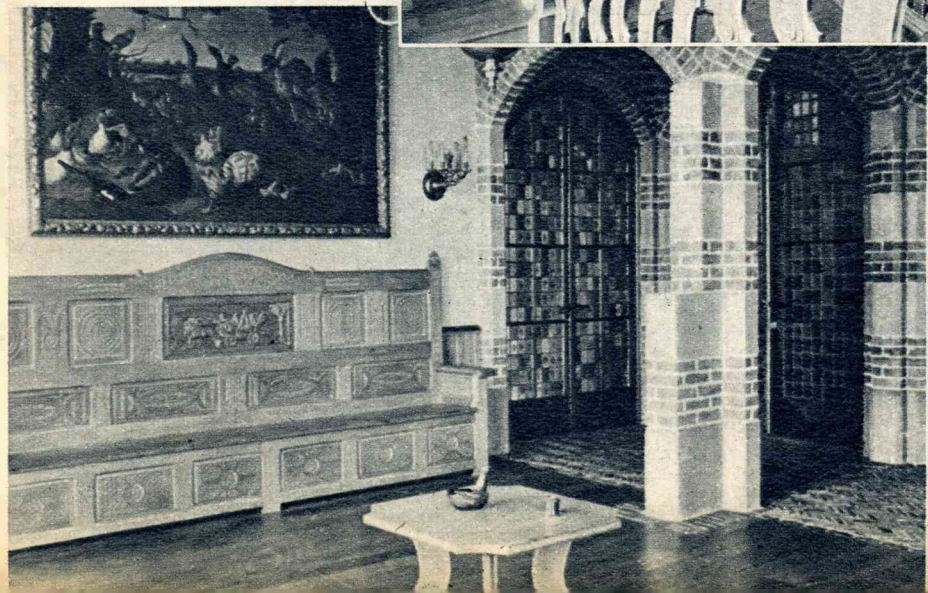
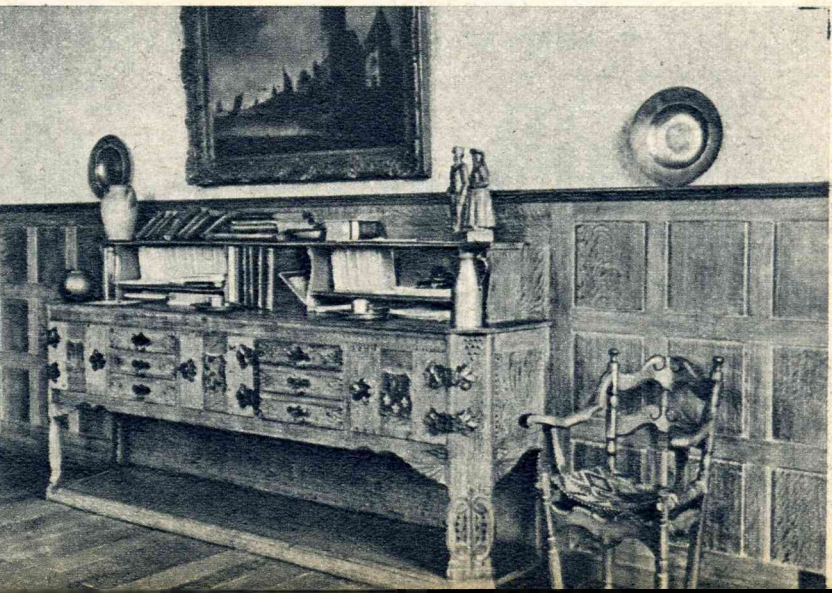
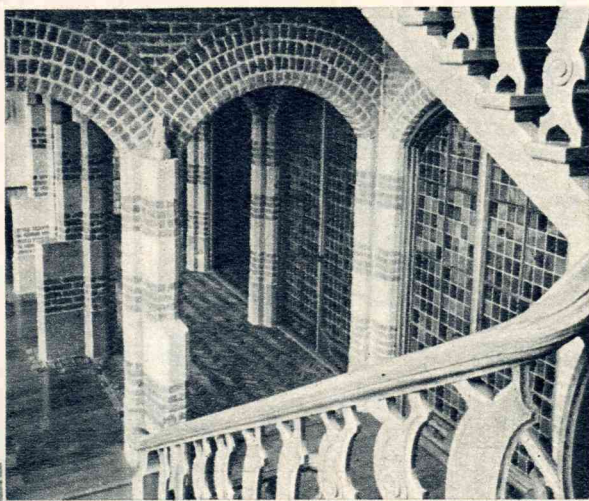
W. v. d. R.

Links: het interieur van
de hal in het raadhuis.

Een karakteristiek hoekje in de burgemeesters-
kamer van Vught: lambriseering, kast en stoel
zijn geheel in handwerk uitgeroerd. (Eigen foto's)

De Vughtsche smid Jan van der Weijden bij
het smeden van een kroon.

Frisch en Natuurlijk!

De karakteristieke bekoring van Lohse Uralt Lavendel ligt in de natuurlijke frischheid van de zuivere pittige lavendelgeur. Deze veredelde eau de cologne – niet vermengd met kunstmatige reukstoffen – geeft een aangenaam verkwikkend gevoel van reinheid en verleent bovendien een gedistingeerd cachet van verfijnde verzorging. Daarom prefereeren, zoowel dames als heeren, Lohse Uralt Lavendel.

Op den loopenden band worden de tientallen verschillende chocoladefiguren aangevoerd; rappe meisjes handen wikkelen de prachtige figuurtjes snel en keurig in een feestelijk omhulsel.

HOLFIGUREN GLIJDEN VOORBIJ

Sinterklaas bewandelt wonderlijke wegen, dat weten we al sinds onze eerste levensjaren. Tijdens 't Sinterklaasfeest op school liepen de Zwarte Pieten altoos te sjouwen met mudszakken vol pepernoten en groote doozen vol chocolade en marsepein. Waar kwam al dat lekkers, waarvan we met Kerstmis en Nieuwjaar nog smulden, toch vandaan?

Herinnert u zich nog de dagen van uw prille jeugd, toen het voor het eerst in zijn volle betekenis tot u doordrong, dat wonderlijke verhaal van den goeden Sint, die zoo tegen half November in het verre, warme land van Spanje al zijn Zwarte Pieten bij zich riep en hun opdracht gaf zijn stoomboot in orde te brengen voor de jaarlijksche reis naar Nederland?

Het sprookje, dat de goeie Sint duizenden zwartjes in dienst had, die 't marsepein van de Spaansche amandelboomen plukten, die maanden lang 't deeg kneedden, om vervolgens in den gloed der Spaansche zon onze moppen en pepernoten te bakken en die de prachtige chocolade-beestjes en poppetjes vervaardigden, is al sedert jaren uit de mode. Zelfs dren-

Een prachtige verrassing voor Willy, onze bakvisch van zestien jaar: een chocolade-galant met een keurige vouw in zijn pantalon, blozende koonen en een mond, die van bewondering voortdurend open staat!

(Foto's Panorama)

En dit is echt iets voor onze Ans, die zoo dol is op honden. Is het geen snoezig, honneponnerig mopsje?

mesen, die nauwelijks boven de tafel uitsteken, gelooven er niet meer aan.

Neen, de zwartjes zijn niet langer in tel. Sinterklaas gaat tegenwoordig naar een groote fabriek, waar hij zijn chocoladefiguurtjes bij duizenden tegelijk aan den loopenden band laat vervaardigen. Hij heeft echter dit jaar wel een bedenkelijk gezicht gezet en er wat langer dan gewoonlijk over moeten peinen. De zee is in dezen tijd niet veilig en in de lucht is het ook niet pluus. Maar gelukkig kon hij Nederland ook over land bereiken. Niettemin werd de Sint door drukkende zorgen gekweld, want in dezen oorlogstijd was

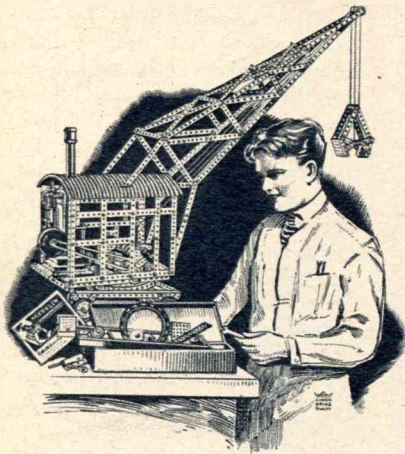
Zilver-, crêpe- en zijdepapier, zoo goed als gekleurde lintjes en cellophaan worden gebruikt voor de fleurige verpakking.

meisjeshanden verpakken ze snel en keurig in zilverpapier, cellophaan, of welk ander omhulsel ook.

De romantiek van het sprookje, waarin verteld werd van de honderden Zwarte Pieten, die een heelen zomer noodig hadden om onze magen op Sinterklaasdag met lekkernijen vol te stoppen, is verdwenen, maar daarvoor in de plaats hebben we dan ook een tijdperk gekregen van nauwkeurig uitgedijferde economie. En als je het nuchter beschouwt zou het immers ook onzin zijn, dat Sinterklaas al die nikkertjes maandenlang laat ploeteren, terwijl de machines en de meisjes in onze fabrieken hetzelfde werk in enkele weken kunnen verrichten?

Het Sint Nicolaasgeschenk
van blijvende waarde:

MÄRKLIN

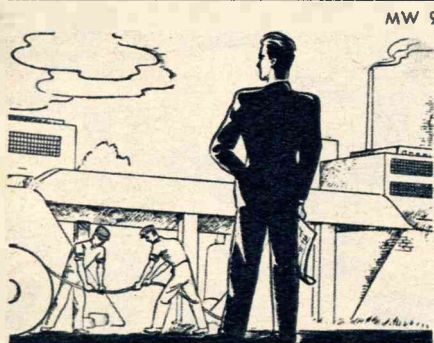
constructiedozen
autobouwdozen
vliegtuigbouwdozen
experimenteerdozen

ELECTRISCHE MINIATUURTREINEN

SPOOR 00

desgewenst met natuur-
getrouwe stroomtoevoer via
bovenleiding en diverse mo-
gelijkheden, welke alleen het
fabrikaat Märklin biedt.

Verkrijgbaar in alle betere zaken. Prospectus
en inlichtingen bij de hoofdvertegenw. Vedeke.
Keizersgracht 254, Amsterdam C., tel. 33855

Goede grondslagen leggen met de juiste leiding

U hebt een vaste lijn, een degelijk
fundament nodig, om een goede
positie in de techniek op te bouwen.
Studeer niet lukraak... laat U voor-
lichten wat in Uw geval de kortste
weg naar een technisch diploma is.

Studeer
techniek
thuis

PBNA

ARNHEM

200 leervakken, 120 leraren, 5000 cursisten

Opleiding voor alle examens in:

Bouwkunde - Waterbouwkunde
Werktuigbouwkunde - Electro-
techniek - Chemische techniek

Speciale cursussen:

Middenstandsdiploma - Boek-
houden - Zuiveltechniek - Textiel-
technicus - Reclame-assistent enz.

COUPON voor kosteloos
prospectus P

Naam

Adres

VISITE IN DE KEUKEN

door W. W. Jacobs

Oefening baart kunst. Toen mevrouw Brampton, voor het raam gezeten, uitriep, dat de kapitein er aan kwam, gaf Leonard Scott jufvrouw Brampton snel een kus in het vestibuletje en verdween hij op zijn gewone kalme manier de keuken in. Je kon 't beste via de achterdeur vertrekken, als je geen ruzie wilde krijgen met een man, die altijd ruzie zocht. Leo Scott knikte tegen de lachende keukenprinses en bleef met zijn hand aan de achterdeur staan wachten, tot de kapitein voor in kwam.

„Ik hou mijn hart vast,” zei Clara, die van griezelen hield, „dat hij vandaag of morgen...” Ze zweeg en luisterde. „Daar heb je 't al!” zei ze, zenuwachtig fluisterend. „Hij komt achterom!”

Scott schrok, aarzelde en was verloren.

„Maak dat je wegkomt!” riep Clara, en zij wees per abuis naar het plafond.

De jongeman keek haar minachtend aan, en vóór hij zijn gezicht anders had kunnen plooiën, aanschouwde hij de opgezette gestalte en het rode gezicht van kapitein Brampton.

„Hé!” blafte die. „Wat moet je in mijn keuken! Nou? Hoor ik haast wat?”

Scott kuchte en probeerde na te denken. In de voorkamer zaten mevrouw Brampton en haar dochter elkaar in stomme ontsteltenis aan te staren. Toen, gevolg gevend aan een gebiedenden schreeuw, stond mevrouw Brampton op en liep zij bevend naar de keuken.

„Wat moet dat?” vroeg de kapitein met een knarsstem.

Zijn vrouw stond wezenloos van den een naar den ander te kijken, en in plaats van de vraag te beantwoorden, gaf ze die door.

„Wat moet dat, Clara?” vroeg ze. „Wablief!” zei de verbaasde dienstmaagd. „Wat moet wát?”

„Dat!” zei de kapitein streng, met een hoofdknik naar Leo Scott. „Heb je hem hier op visite gevraagd?”

Clara schrok — hoewel in mindere mate dan meneer Scott — en keek zedig naar een brandgat in den looper voor 't fornuis. Mevrouw Brampton stond in stille spanning naar haar te kijken.

„Gevraagd níét,” zei Clara, „maar ik kan hem niet beletten binnen te komen.” „Misschien heb je 't maar niet eens geprobeerd,” zei de kapitein met onverwachte zachtzinnigheid. „Ken je hem al lang?”

„Nogal een tijdje, meneer,” zei Clara. „Wil hij met je trouwen?”

Clara vroeg haar meesteres met een blik om leiding, maar mevrouw was net in een oogduel met den ziedenden heer Scott gewikkeld. Er kwam over het gelaat van den kapitein een uitdrukking van groote en ongewone welwillendheid.

„Zoo, zoo,” zei hij langzaam. „Enfin, we zijn allemaal jong geweest. Veel knaps is er niet aan, maar hij lijkt me wel netjes en fatsoenlijk. Wanneer dachten jullie te trouwen?”

„Dat hangt van hém af, meneer,” zei Clara bescheiden.

„Enfin, 't heeft geen haast,” zei de kapitein. „Hij mag je eens per week komen halen, als je je vrijen avond hebt,

maar daar moet 't bij blijven, denk er om.”

„Dank u, meneer,” zei Clara. Zij begon er schik in te krijgen. „Ik heb vandaag mijn vrijen avond, meneer. We zouden naar de bioscoop gaan.”

Er klonk een onderdrukte kreet van den kant, waar meneer Scott stond. De kapitein vatte hem op als een uiting van dankbaarheid. Hij beval Clara, haar bewonderaar te onthalen op brood met kaas en een glas bier, en loodste zijn vrouw en dochter de keuken uit. Clara begon een deuntje te neuriën en de tafel te dekken.

„Wat blikslager had jij te zeggen, dat ik je mee zou nemen naar de bios?” vroeg de ondankbare heer Scott.

„Omdat ik zin had,” antwoordde zijn gastvrouw bedaard.

Leo Scott keek haar ijzig aan. „Ik zal met je meelopen tot aan den hoek,” zei hij, op een toon van: daarmee uit.

„We nemen de beste plaatsen en ik wil een doos hopjes hebben,” zei Clara.

„Houdt u van hopjes?”

„Nee,” zei Leo vinnig.

„Lieve help!” riep het meisje medelijdend. „Mijn andere galant...”

Meneer Scott kuchte heftig.

„Nou goed,” zei het meisje, „maak u niet dik. Hij is voor werk een dag of veertien weg, anders zou ik niet met u uit durven. Als de kat van honk is, dansen de muizen op tafel.”

De jongeman keek haar verbaasd aan. Dit was een Clara, die hij niet gekend had. Zijn lippen trilden en zijn oogen werden vochtig. Hij nam zijn glas bier en knikte.

„Vooruit dan maar!” zei hij.

Hij rookte een sigaret, terwijl het meisje boven was om zich te verkleeden, en even later, door drie paar oogen nagetuurd, stevende hij met haar gearnd de straat uit.

„Ze is veel te goed voor hem,” zei de kapitein beslist.

„Zegt u dat wel,” zei zijn dochter met een lachje.

„Mannequin van een kleermaker!” praatte de kapitein voor zich heen.

„Maar dan van een goedkóopen kleermaker,” beaamde jufvrouw Brampton. „Hebt u gezien, wat een knieën hij in zijn broek heeft?”

De kapitein keek haar eens aan. Twintig jaren ervaring met een vrouw, die er alleen maar naar streefde 't naar zijn zin te maken, was geen beste leerschool voor den omgang met een dochter, die, om 't maar zacht te zeggen, andere dingen van 't leven verwachtte. Hij begon hang te worden, dat ze van zijn karaktervastheid — een eigenschap, waarvoor sommigen zijner vrienden een anderen naam hadden — meer had geërfd, dan geriefelijk mocht heeten.

„'t Is een papjog,” bromde hij. „Moest maar eens een paar jaar naar zee. Dan werd 't ten minste een kerel.”

Hij stond op en ging den tuin in, en moeder en dochter begonnen den toestand te peilen, waar zij onvoorziens voor waren komen te staan.

„'t Had erger gekund,” zei mevrouw Brampton. „Als je vader hem hiér had betrapt...”

„Hij had hem heusch niet opgegeten,” zei haar dochter opstandig.

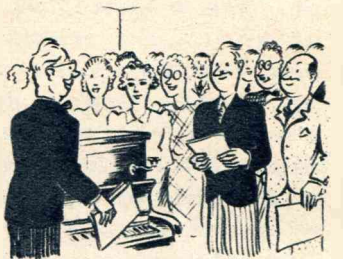
Ze waren goed
bij stem!

Ik ga weg, anders kom ik te
laat op de repetitie van ons koor.
Wees maar voorzichtig, het is net
weer om een griep op te loopen!

Hoor eens even wat een gekuch,
er zullen er wel veel absent zijn
op de repetitie.

Het doet me genoeg, dames en
heeren, dat we allemaal aanwezig
zijn. Bent U goed bij stem? Hebt
U mijn raad opgevolgd?

Ja zeker, Wybert-tabletten!
Bas, tenor, alt of sopraan,
Allen bevelen Wybert aan.

Alleen verkrijgbaar in origineele
blauwe doozen.

„Er zijn wel erger dingen dan opgegeten worden,” zei mevrouw Brampton met gevoelige overtuiging.

Haar dochter knikte. „Met Clara naar de bioscoop gaan, bijvoorbeeld,” zei ze. „Arme Leo!”

Haar moeder maakte een neusgeluid. „Daar zal hij best overheen komen,” zei ze droogjes. „Als Clara d'r vrijer er niet achter komt ten minste. Dat moet een kolossaal driftig jongmensch zijn — en geweldig sterk.”

„Jammer dat vader hem niet in de keuken getroffen heeft,” zei de plichtsgetrouwe dochter.

Zij ging zitten, en vol medelijden trachtte zij de ellende van den gedwongen bioscoopbezoeker te deelen. Gelukkig ontging haar het beeld van Clara's hoed, onheilsPELLend dicht genaderd tot Leo's schouder, maar aangezien dien zomerschen avond het raam openstond, moest zij wel hooren, welk vroolijk gelach hun terugkeer aankondigde. Dat leek haar een wanklank, en het rijtje luidruchtige kussen, dat Clara, ter wille van den kapitein, op den rug van haar hand meende te moeten geven, werd aan het verkeerde mikpunt toegeschreven.

Mevrouw Brampton aanhoorde den volgenden dag Clara's uitleg, en aanvaardde dien onbevooroordeeld. Haar dochter echter wenschte niet in alles te berusten.

„Je begrijpt zeker wel, dat hij hier niet meer hoeft te komen?” zei ze stug.

„Maar juffrouw, dat moet hij wel!” zei het meisje met groote oogen. „De kapitein heeft 't gezegd. En als hij me voor den mal houdt, moet ik hem aanklagen wegens verbreking van huwelijksbelofte. Mooi vooruitzicht voor me, vindt u niet? Als ik aan Bill denk, met z'n humeur, krijg ik kippenvel.”

De dames keken elkaar radeloos aan. „Je vader weet 't,” zei de moeder eindelijk. „Hij dóét 't er om.”

„Een valstrik,” zei Clara knikkend. „Lijkt me ten minste. Een muizenval. En ik ben zeker 't stukje spek.”

Mevrouw Brampton stond haar aan te staren.

„Vader vergeet, dat ik twintig ben,” zei haar dochter. „Waarom mag ik geen...”

„Ik was pas zestien, toen ik begon,” zei Clara; „en niet eens groot voor mijn leeftijd.”

„Ja, stil nu maar,” zei mevrouw Brampton.

„Ja, mevrouw,” zei het meisje. „Maar...”

„Maar wat?” vroeg haar meesteres.

„'t Is me opgedrongen,” zei Clara weerspannig. „Geen mensch heeft me gevraagd, of ik er wat voor voelde. Ik doe mijn best, en dit krijg ik voor dank. Als ik nu eens tegen den kapitein had verteld, dat 't hem om juffrouw Emmy te doen was? Wat had u dan gemoeten?”

„Laten we daar maar over zwijgen,” zei mevrouw Brampton, met zwak vertoon van waardigheid.

Ze liep weg, zoo statig als de maat van de keuken toeliet, en toen ze de deur van de huiskamer dicht had gedaan, slaakte ze een paar opmerkingen over Clara's karakter, of liever over haar gemis aan karakter.

„Gooit u 't nu maar niet op Clara,” zei haar dochter. „'t Komt heelemaal van vader. Hij wil Leo eerst voor gek zetten, en hem dan weggagen. Hij vertelt 't natuurlijk aan al zijn vrienden.”

„Om te beginnen aan meneer Hopkins,” zei mevrouw met een wijs knikje. „'t Zal mij benieuwen...”

„Mij niet,” zei het meisje. Ze had een kleur gekregen.

„Je vader schijnt heel erg in hem te

vallen,” ging de moeder voort. „Komt hij nu hier om je vader, of...”

„Of!” zei haar dochter bitter. „Echt iets voor vader. Straks commandeert hij nog, wat ik voor tandpasta moet gebruiken. Maar hij schiet er bij mij niets mee op — en bij Leo ook niet; daar zal ik voor zorgen. En meneer Hopkins... brr!”

Niettemin keek zij dien onschuldigen man met een stralend gezicht aan, toen haar vader hem den volgenden dag meebracht om hem den tuin te laten zien, en toen de sluwe kapitein naar binnen ging om zijn pijp te halen, deed zij geen poging om hem te volgen. Die pijp genoot vermaardheid als ontdekker van nieuwe en vreemde schuilplaatsen, en bleef dezen keer bij haar reputatie niet achter.

De opgetogen heer Hopkins intussen wandelde, onder de bekwame leiding van Emmy Brampton, den tuin door, met zijn hoofd in de wolken en zijn voeten op eenige teeder verzorgde bloembedden.

„Zoudt u niet liever op 't pad komen?” vroeg het meisje, dat er zelf driekwart van in beslag had genomen. „Dat loopt makkelijker.”

Meneer Hopkins keek verschrikt. „Hemeltje!” zei hij ontzet, zich bukkend om eerste hulp te verleen aan een violier met een gebroken nek. „Heb ik dat gedaan?”

Juffrouw Brampton knikte. „Die ook, geloof ik,” antwoordde ze, met een waai-erend gebaar. „Houdt u niet van bloemen?”

Hopkins gaf geen antwoord, maar werkte gejaagd, om de sporen van zijn misdaad te verbergen. Toen de kapitein buiten kwam, stonden zij beiden sprake- loos, maar als één van hen beiden de roodste was, dan was het Hopkins.

„Die paadjes zijn erg smal, vader,” merkte de menschlievende Emmy op. De kapitein maakte een geluid.

„Ik ben bang... 't plaatsgebrek... juffrouw Emmy...” stotterde de boosdoener.

De kapitein maakte nog een geluid. In dit gezelschap had hij aan al de geschikte woorden, die hij kende, niemendal.

„Hebt u uw pijp gevonden, vader?” vroeg Emmy volhardend.

De kapitein zei daar iets op, dat „ja” scheen te beteekenen. Hij begunstigde haar tegelijkertijd met een blik, waar haar moeder van gebeefd zou hebben. Op de dochter echter werkte hij als een stimulans.

„Vader weet nooit waar hij zijn pijp laat,” zei ze, vroolijk lachend. „Als ik u was tobde ik maar niet over die bloemen, meneer Hopkins; daar worden ze niemendal beter van. En u staat op een antirrhinum.”

Meneer Hopkins verplaatste ijlings zijn voet naar het midden van het pad en stamelde nog een excuus. Dat werd beantwoord met iets, dat de kapitein voor een lachje wenschte uit te geven.

„Een ongelukje kan al eens voorkomen,” zei hij schor.

„Zelfs in de beste families,” zei juffrouw Brampton, met een voldaan lachje.

Zij sprak haar bewondering uit voor den zielenadel van het slachtoffer, toen dit vertrokken was, en dacht even na over den besten uitleg van het drama.

„Hij was zeker in de boonen,” sprak ze eindelijk.

„Wat bedoel je daarmee?” vroeg haar vader.

„Verstrooid,” zei Emmy. „Hij keek net of hij in de wolken liep, in plaats van in uw bloembedden. Zelfs die vrijer van Clara zou handiger geweest zijn.”

Vervolg op blz. 14

Victoria biscuits

verhoogen belangrijk de voedings- waarde van uw „rantsoen”.

BRUSSELSCH KERMIS

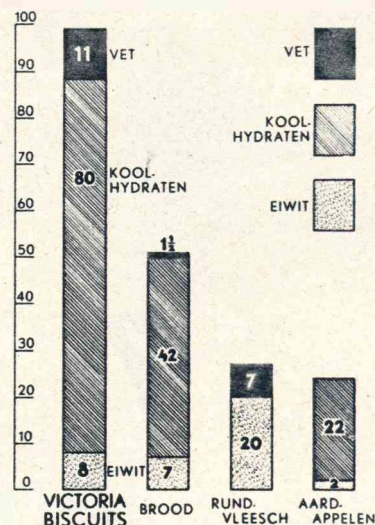
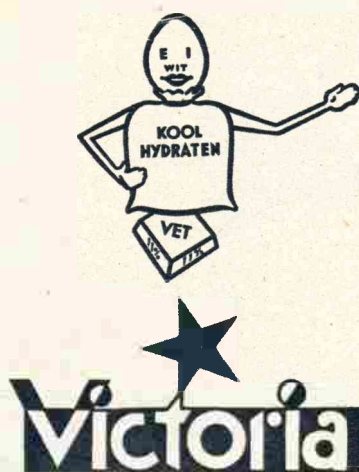
Victoria's smakelijke, gezonde biscuits zijn thans niet meer „vrij” verkrijgbaar. Voor de talrijke afnemers is dit echter geen bezwaar, want voor één brood- of twee bloembonnen kunt ge overal één ons van die brosse Victoria biscuits koopen.

Victoria biscuits zijn voedzamer

dan volle melk, aardappelen, rundvleesch, meel en brood. Zij bevatten een veel hooger percentage aan vetten, eiwit en koolhydraten, ze hebben een vochtgehalte van slechts één procent.

Zorg dat ge altijd Victoria biscuits in huis hebt; ze verhoogen op een eenvoudige wijze belangrijk de voedingswaarde van uw rantsoen levensmiddelen en komen de

gezondheid van U allen ten goede. Vraag uw winkelier voor uw bloembonnen of voor enkele broodbonnen, nadrukkelijk naar Victoria biscuits.

Gezonde, droge voeten

door regelmatig gebruik van

Vasenol

Voet-Poeder

TEEKENEN VAN DEZEN TIJD

DE BONNEN- OPPLAK- CENTRALE

Men kan nu letterlijk overal en voor alles hulp krijgen in dezen ernstigen tijd. De eerste Amsterdamsche bonnen-plakcentrale heeft 't speciaal goed voor met de veelgeplaagde winkeliers, die 's avonds na volbrachte dagtaak nog verplicht zijn, soms tot diep in den nacht, hun distributiebons op de daarvoor bestemde vellen te plakken. De eenige vrije dag in de week, dien de winkelier bezit, moet er ook aan gelooven en moet worden gebruikt voor de bonnen-legkaart. De eerste Amsterdamsche bonnen-plakcentrale wil den winkeliers al dezen last en narigheid afnemen. Tegen een kleine vergoeding plakt zij de bonnen netjes op de daarvoor bestemde formulieren. 't Personeel bij de centrale heeft er slag van om in een korten tijd een massa bonnen te verwerken. Natuurlijk wordt alles met de uiterste accuraatesse gedaan. Als de bons van den winkelier in ontvangst worden genomen, geeft de centrale een reçu af, waarop aantal en soort der bonnen vermeld staat. Vele winkeliers maken van de diensten der centrale gebruik om 's avonds en Zondags van 't bonnen-kleven af te zijn.

Met man en macht werkt 't personeel der opplakcentrale aan het plakken der ingezonden bons.

Een man zit steeds aan de telefoon om de orders aan te nemen.

De opgeplakte bons liggen gereed om door den winkelier afgehaald te worden.

De winkeliers kunnen gerust zijn, de bons worden zorgvuldig gesorteerd en op 't juiste opplakvel geplakt. (Eigen opnamen)

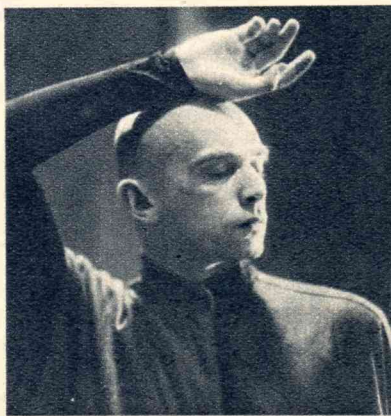

Molotov, de Russische volkscommissaris van buitenlandsche zaken, bracht een bezoek aan Berlijn. Bij zijn aankomst aldaar werd hij verwelkomd door von Ribbentrop, den Duitschen minister van buitenlandsche zaken, en generaal-veldmaarschalk Keitel. (Foto Holland)

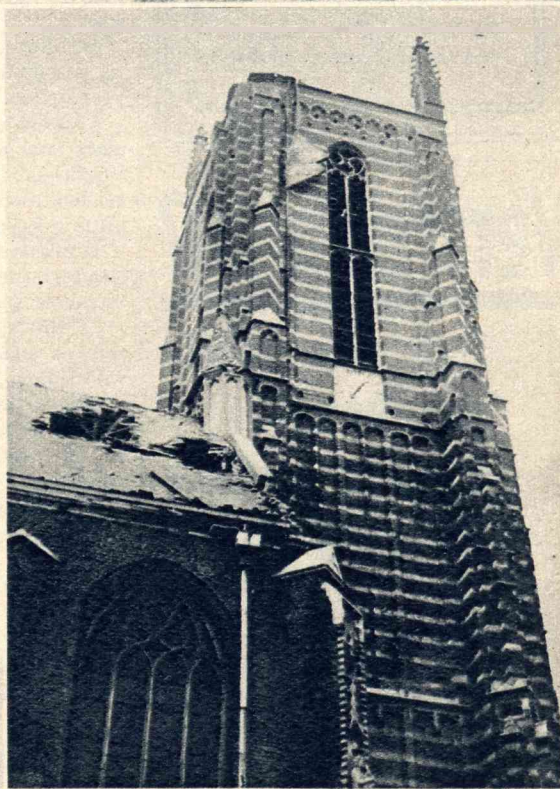
LAATSTE NIEUWS

Ondanks het werk der watermolens zijn de landerijen in de omgeving van Steadum (Gr.) onder wnter geloopen. (Foto Folkers)

De bekende Duitsche danser Harald Kreutzberg maakt momenteel een tournee door ons land. (Foto Godfried de Groot)

Een najaarsstorm was oorzaak dat de beroemde „Lange Jan” te Weert ernstig werd beschadigd. De veertig meter hooge spits van den toren stortte 's nachts met donderend geraas omlaag. Een foto van de „Lange Jan” na de verwoesting. Foto Het Zuiden)

Het hotel „De Vesper” te Weert werd door de neervallende torenspits geraakt en verwoest. Onze foto geeft een beeld van de groote ravage. (Eigen foto)

Bij den Montblanc vulpenhouder behoort het

MONTBLANC

Pix DRUKVULPOTLOOD met automatische stift-toevoer.

Probeer U bij Uw boekhandelaar eens het Montblanc-Pix drukvulpotlood. Het zal U direct bevalen.

BELANGRIJK

U drukt maar op den dop van het potlood en U kunt schrijven!

Verkrijgbaar in prijzen van f 3.50 tot f 11.50

Verstopping?

**Overtollig vet?
Aambeien?
Onzuivere huid?
Onzuiver bloed?**

Het betrouwbaar werkende middel is Dr. Schieffer's Stofwisselingzout. Men bereide hiervan zelf een geneeskrachtig water, dat de inwendige organen doorspoelt, bloed en darmstelsel van stofwisselingsslakken zuivert, de spijsverteringsorganen tot normalen arbeid opwekt en ook groote verlichting van reumatische pijnen verschaft.

Een langdurige kuur met het van Dr. Schieffer's Stofwisselingzout bereide geneeskrachtige water is een weldaad voor het gehele organisme. Men gevoelt zich vrijer en gezonder.

Dr. Schieffer's Stofwisselingzout

Is in alle apotheken en drogisterijen te verkrijgen.

Originele flacon Fl. 1.05
dubbele flacon Fl. 1.75

Visite in de keuken

Vervolg van blz. 11

„Die vrijer van Clara komt mijn tuin niet in,” zei de kapitein. „Die hoort in de keuken.”

Hij stapte den tuin weer in, groef de hopelooze gevallen met een schopje uit en trachtte de licht gewonden bij te helpen met een gieter.

’t Kan een bewijs zijn geweest van vergevingsgezindheid, maar ’t was er waarschijnlijk een van koppigheid, dat hij meneer Hopkins een paar dagen later opnieuw het strijdperk zijner voeten binnenliet. Uitgevallen planten waren vervangen door een zending van den bloemist, bijgeharkte paden en geschoffelde bloembedden getuigden van den ijver des kapiteins. Alles was „piekfijn in orde”, toen de dankbaar opgeluchte bezoeker met juffrouw Brampton in de namiddagkoelte den tuin doorliep. De kapitein vergewiste zich, dat meneer Hopkins bijna even behoedzaam liep als een koorddanser, en verdween toen binnenshuis.

Het pad was smal, maar zelfs toen Emmy Brampton galvanische schokken door hem heen zond door tegen hem aan te leunen, bleef meneer Hopkins er op. De atmosfeer was mild en de geur der bloemen heerlijk. Nog nooit was zijn conversatie zoo gewaardeerd. De zachte lach van zijn gezellin was een eerbewijs voor zijn geestigheid, even zeldzaam als zoet.

„U moest tooneelstukken schrijven,” zei ze peinzend, terwijl ze kordaat haar voet op een geranium zette.

„Als je geen naam hebt nemen ze niets van je aan,” zei meneer Hopkins. „Als ik u was probeerde ik ’t tóch,” zei het meisje, bijna de volgende geranium missend.

Hopkins liep te spinnen. Emmy vertrapte, met neergeslagen blik, zes bloemen achter elkaar.

„U lijkt me ’t sterkste in den dialoog,” zei het meisje, onder de volgende verwoestingen door. „Pittig en raak...”

Aan het eind van het pad keerden zij en ging zij aan den anderen kant lopen, en met gedempte stem vroeg ze zijn aandacht voor een prachtige wolkenlucht. Meneer Hopkins hield zijn hoofd horizontaal en gaf zijn bewondering te kennen.

„Een dag om nooit te vergeten,” zei hij heel zacht.

Hij bracht zijn blik langzaam op aarde terug en schrok krampachtig.

„Duizelig?” vroeg het meisje bezorgd.

Hopkins schudde zijn hoofd en, niet tot spreken in staat, wees hij met een bevend vinger naar de slachtoffers van slecht gericht ijer. Toen schrok ook Emmy.

„O, meneer Hopkins!” kwam verwijtend haar stem.

„Ik... ik ben er niet eens bij geweest!” stamelde de stakker.

„Dan zijn ze vanzelf gaan liggen,” zei het meisje kalm. „Misschien konden ze niet tegen den wind.”

Hopkins haalde zwaar adem. „Ik... ik geloof echt...” begon hij.

„Ja?” zei juffrouw Brampton.

„Ik weet niet wat ik gelooven moet,” klonk het ongelukkig.

De jongedame keek droefgeestig naar de verwoesting.

„Arme vader!” zei ze zacht. „Hij is zoo dol op zijn tuin. Hij kende alle bloemen uit elkaar, geloof ik, maar deze heeft hij natuurlijk niet lang genoeg gehad, om ze goed te leren kennen.”

Meneer Hopkins kreunde en keek angstig naar het huis.

„’t Is zijn eenige liefhebberij,” ging het meisje voort. „Ik heb hem nog nooit zoo hooren opspelen als tegen katten. En opwinding is zoo slecht voor hem, zegt de dokter.”

„Ik begrijp ’t niet,” zei meneer Hopkins met een smeekenden blik.

„Zal mij benieuwen of vader ’t begrijpt,” zei het meisje. „Hij komt er aan, geloof ik.”

Hopkins keek benauwd om en trok zijn horloge uit.

„O hemel!” riep hij. „Ik zal eens weg moeten. ’k Wist niet dat ’t zoo laat was. Een afspraak.”

Hij liep vlug in de richting van het tuinpoortje, en de hartelijkheid van Emmy's handdruk nauwelijks beseffend, verdween hij. Het meisje keek hem na, tot hij den hoek om was en ging toen naar binnen.

„Waar is Hopkins?” vroeg de kapitein.

„Net weg.”

„Weg!” riep haar vader. „En ik had hem gevraagd te blijven eten! Heb je hem weggestuurd?”

Zijn dochter schudde haar hoofd. „Hij is hard weggelopen,” zei ze. „Hij scheen te denken, dat u kwaad op hem zou zijn.”

„Klets!” riep de kapitein, en hij keek haar achterdochtig aan. „Waar zou ik kwaad om zijn?”

„Hij wist natuurlijk, hoe u aan uw bloemen gehecht bent...”

De kapitein uitte een gesmoorden kreet, sprong op en rende den tuin in. Kreten, die allesbehalve gesmoord waren, en woorden, die ’t hadden móeten zijn, trokken zijn vrouw en dochter tot hem. De dames zagen het hoofd des gezins, met ten hemel geheven vuisten, een zonderlingen wilden dans langs het pad uitvoeren.

„Wat is vader nog lenig voor zijn leeftijd!” zei de dochter bewonderend.

Mevrouw Brampton rilde. „Die arme jongen durft hier vast nooit meer te komen,” zei ze langzaam.

„Als hij ’t waagt, gebeurt er wat met de stamrozen,” zei haar dochter, waarop ze haar lippen opeen perste. „Ik ben meneer Hopkins meer dan beu.”

„En hoe moet ’t met meneer Scott?” vroeg haar moeder bezorgd. „Clara gelooft, dat haar aanstaande iets gehoord heeft; als hij ze tegenkomt...”

„Dan is die jongeling nog lang niet gelukkig,” zei het meisje rustig. „Leo zou een veel mooieren neus hebben, als hij niet zooveel bokste. Kijk vader eens!”

Mevrouw Brampton keek.

„Hij... hij schijnt de voetstappen te bestudeeren,” zei ze.

„Ik ga die degelijke lage hakken maar eens omwisselen voor iets gekleeds,” zei haar dochter, en weg was ze.

Ze was weer beneden vóór de kapitein binnenkwam; ze zat met haar beenen gekruist en vertoonde een paar smettelooze, puntige schoentjes met hooge hakken, die kalm glinsterend zijn brandenden blik opvingen. Eindelijk keerde hij zich om en ging hij wezenloos zijn tuin in staan staren.

Hij dacht er niet over, zijn nederlaag te erkennen, nooit; dus was zijn dochter meer geërgerd dan verwonderd, toen zij meneer Hopkins — een zenuwachtigen, afgekoelden Hopkins — na een paar dagen weerzag. Maar dien keer bleef de

DE KOUS MET LOODJE

ELEGANT

écht voor de vrouw van heden

STERK

écht voor dezen tijd

ELEGANT en STERK

De Kous met

LOODJE

Vertegenwoordiger: TH. JANSSEN-TAPHORN

Meerweg 47 - Bussum

kapitein in den tuin; in een ligstoel onder het raam gezeten bewaakte hij zijn wankelende voetstappen.

Van dien speurenden blik bewust, sloeg de bezoeker onsamenhangende opmerkingen tegen Enmy uit, tot zij zich uit zelfverweer binnenshuis terugtrok, onder voorwendsel van een steentje in haar schoen.

Haar stemming werd er niet veel beter op, toen zij de stem van Leo Scott in de keuken hoorde. Een blik uit haar raam leerde haar, dat haar vader haar plaats naast den bezoeker had ingenomen en hem de voortreffelijkheden van den rotstuin wees. Zij sloop de trap af, deed de keukendeur open en gluurde naar binnen.

„Ik dacht dat je naar de bioscoop ging!” zei ze koel tegen Leo.

„Kan niet,” was het antwoord. „Die jongen van Clara staat buiten — ze durft er niet uit.”

„Hij staat hem op te wachten,” zei Clara kortademig. „D'r komt moord en doodslag van — en da's mijn schuld.”

„Wees maar gerust,” zei Scott. „t Kan hem hoogstens een paar weken in een leuk ziekenhuis kosten. Dan kun je 's Zondagsmiddags naar hem toe met een tros druiven.”

„Die druiven zal iemand anders wel nodig hebben,” zei Clara rampzalig. „U weet niet hoe sterk hij is. Hij weet 't zelf niet eens, geloof ik.”

„Waar is hij?” vroeg juffrouw Brampton.

„Voor 't tuinpoortje, juffrouw,” antwoordde Clara. „Hij staat als een kat op de muis te wachten.”

„Een muis!” riep Leo Scott. „Hoor eens, Clara...”

„Ik zal hem wel even wegsturen,” zei juffrouw Brampton vastberaden.

Ze liep den tuin in. Haar vader stond nog met zijn rug naar haar toe. Ze deed het poortje open en keek rond. Een jongeman met een hoofd als een savoyekool draaide zich snel om, toen hij haar hoorde, en keek haar kwaad aan.

„Wou je Clara hebben?” vroeg zij. „Ik sta op een knul te wachten,” antwoordde meneer Jones.

Emmy Brampton stond hem aan te kijken met een gezicht, alsof ze niet wist, wat ze doen zou. Toen kreeg ze een idee, dat haar den adem bijna benam.

„Bedoelt u dien meneer, die in den tuin met vader staat te praten?” vroeg ze.

De oogen van den heer Jones fonkelden. Hij belikte zijn lippen en stond met korte, harde stooten te ademen. Juffrouw Brampton keek hem aan met een aanmoedigend lachje, terwijl ze het poortje openduwde.

Krachtiger aansporing had meneer Jones niet nodig. Met opgeheven hoofd en vlammende blikken stapte hij den tuin in, en toen hij den niets vermoedenden heer Hopkins gewaar werd, liep hij snel naar hem toe.

„Hé? Wat moet je?” vroeg de kapitein verbaasd.

Meneer Jones keek hem niet eens aan; hij liep door en stiet zijn gezicht vlak bij dat van meneer Hopkins.

„Wou je me mijn meisje afpikken?” schreeuwde hij. „Met 'r naar de bioscoop gaan? Ik zal je bioscopen!”

Meneer Hopkins werd zoodanig gebioscoopt, dat hij met een smartelijken

uitroep ter aarde stortte. Door een nevel van pijn hoorde hij de stem van zijn belager.

„Sta op! Sta op of ik trap je fijn!”

Meneer Hopkins stond op, en de aanblik van den heer Jones was zoo schrikwekkend, dat hij zich omkeerde en vluchtte, met zijn vijand op zijn hielen.

„Halt!” riep de vuurroode kapitein. „Denk om de bloemen! Denk om...”

Meneer Hopkins dacht nergens om, en meneer Jones ook niet. De eerste, stellig overtuigd dat zijn leven gevaar liep, wrocht wonderen van vlugheid en behendigheid, en de laatste bleef koppig achter hem. Als slechte derde — hij wou niet afwijken van het pad — volgde in de achterhoede de kapitein.

Kapotte planten paalden het pad van meneer Hopkins af; omgewoelde aarde toonde, waar zijn achtervolger zijn voetstappen had gezet. En toen kwam meneer Scott de keuken uit en ontdeed hij zich van zijn jasje.

„Zeg, wat voer je hier uit?” riep hij.

Meneer Jones bleef plotseling staan en keek hem dreigend aan.

„Kijk die bloemen nu eens!” riep Leo Scott boos. „Leelijk, lomp uilskuiken dat je bent!”

Meneer Jones keek besluiteloos. Hij wierp hunkerende blikken naar meneer Hopkins, die dekking zocht achter den kapitein; toen wierp hij zich met een stierengebrul op den laatst gekomene.

Leo Scott ontweek hem keurig en gaf hem een stevigen opstopper tegen zijn kin. De heer Jones keek verwonderd op, ontving er nog drie, begreep er nu zachtjesaan iets van en begon met zijn lange armen te maaien.

„Ga jij maar liever weg,” zei de kapitein heesch tegen meneer Hopkins. „Da's voor jou geen gezicht.”

Hopkins vertrok, met eenigen tegenzin. Hij was een vreedzaam mensch, maar te aanschouwen, hoe meneer Jones gehavend werd, vervulde hem met een eigenaardig gevoel van voldoening. De kapitein bleef, om als scheidsrechter te fungeeren, en voor 't eerst, sinds hij gepensionneerd was, weer eens sappig te zien vechten. Hij kon een zucht nauwelijks inhouden, toen 't zoover kwam, dat hij Leo Scott moest gaan helpen om zijn tegenstander op de been te helpen. Meneer Jones werd versuft, met Clara's arm om zijn middel, naar binnen gevoerd, waarop zijn hoofd onder de keukenkraan werd gehouden. Slechts de verkoelende geluiden van stroomend water en de witgloeiende opmerkingen van meneer Jones verbraken de stilte.

„Zoo, da's gebeurd,” zei Leo Scott, zijn gelaat teederlijk met een zakdoek bittend, terwijl Emmy Brampton naar buiten kwam. „Ik geloof niet, dat Clara nog iets van me wil weten, meneer.”

De kapitein gromde en keek hem eens aan.

„Ik had met haar naar de bioscoop gewild, maar nu zal ik alleen moeten; ten minste, als...”

„Nou?” riep de kapitein.

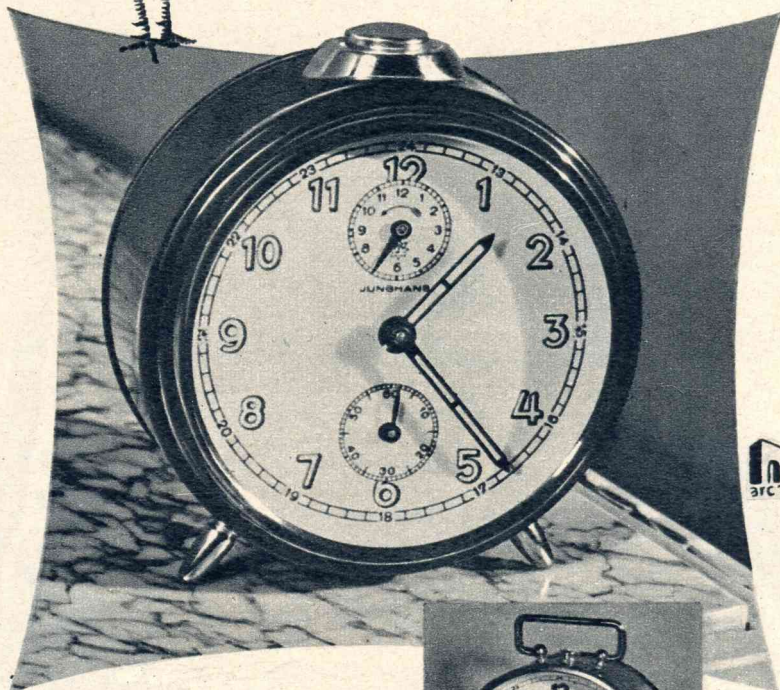
„Als juffrouw Brampton ook niet mee wil.”

De kapitein keek hem nijdig aan.

„Bioscoop!” schetterde hij. „Bioscoop! Als je geen raad weet om je avond door te komen, help haar dan maar, terwijl ze me helpt om den tuin op te knappen!”

Goed geslapen...
stipt gewekt!

'n Junghans-wekker
„Zonder Tik” of een
„Zachte Tik” komt
Uw geheele nach-
rust ten goede! Ten

eerste slaapt U direct in, ten tweede
slaapt U ongestoord, ten derde hebt U
de rustige zekerheid, dat U stipt op
tijd wordt gewekt. Dit zijn juist nu
zeer voorname eigenschappen van deze
solide en fraai uitgevoerde wekkers.

Junghans
WEKKERS

In alle goede klokkenwinkels met het Junghans-schild.

Voor verkoudheid beschermen
Tegen hoest helpen
reeds **2 Rheila's** meermalen
per dag.
Verkrijgbaar bij Apothekers en Drogisten.

PANORAMA. Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. f 1.62½ per kwartaal of f 0.12½ per week. Franco per post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Voor postabonnementen en adreswijzigingen van postabonnementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. Bureau's: HAARLEM, Nassaulaan 51, Telef. Int. 13866. Giro nr. 142700. AMSTERDAM, Singel 263, Telef. Int. 33170, Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Statensingel 179b, Giro nr. 101981. 's-GRAVENHAGE, Stationsweg 95, Telef. Int. 111666, Giro nr. 43141. UTRECHT, Biltstr. 142, Telef. Int. 13473, Giro nr. 149597. ENSCHEDE, Oldenzaalschestr. 56, Telef. Int. 2188, Giro nr. 383773. ARNHEM, Nieuwe Plein 42, Telef. Int. 24825, Giro nr. 383772. 's-HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27, Telef. Int. 4286, Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstraat 20, Telef. Int. 5851, Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstraat 5, Telef. 81.

Een detachement van den Opbouwdienst heeft een interessante opdracht gekregen: onder leiding van officieren-mijnningenieurs zoeken de mannen in den Twentschen bodem naar delfstoffen, o.a. de z.g. fosforietknollen, die van groote waarde zijn bij de vervaardiging van kunstmest. Mannen van den Opbouwdienst bij 't pulsen van een gat van acht à tien meter diepte.

De opbouwers bekijken de klei, die uit de puls komt.

De tweede luit

Deze laag had in deze streek soms een dikte van zeventig m. Deze oligocene kleilaag, bezonken in 't diepste der wateren kreeg bij een of andere catastrophie zulk een geweldigen opstopper van een ander deel van moeder aarde, dat zij ongeveer honderd m omhoog schoof. De blauwe glibberige zeeklei stak nu uit boven 't water. Zon en wind hebben haar spoedig gedroogd, regen en wind zullen haar hebben afgevreten; langzaam kwam de ijstijd naderbij, voorafgegaan door een grooteren regenval, waardoor zuidelijke rivieren ontzaglijke watermassa's, vermengd met zand en grint, vervoerden. Dit zand en grint werd zelfs tot Oldenzaal, Denekamp en Rossum afgezet.

De wereld heeft de eeuwen door steeds zichzelf verwoest; vastelanden verdronken en verzonken in oceanen; aardbevingen en vulkanisch vuur teisterden de aardkorst en eindelijk kwam meedoogenloos de witte dood, de ijstijd, en schoof zijn vernielende massa's over de liefelijke landouwen, wier paradijselijke schoonheid onsterfelijk scheen in het zoele tertiaire klimaat.

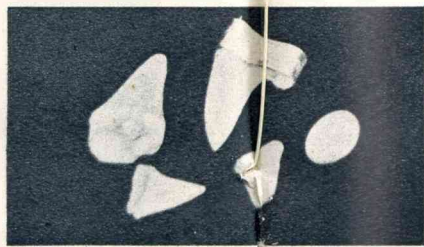
De koude adem van den ijstijd ontnam het leven aan alles wat groeide en leefde en schoof als een verdelger zijn gletschers uit Finland voort in de vlakke. De torenhooge ijsmassa's schuurden geweldig over den grond, heuvels slechtend en dalen opvullend. Zij hebben den reuzenrug van zeeklei danig verlaagd en het materiaal van het oude hoogterras,

zanden en grint, in zich opgeslorpt, granieten en zandsteen uit Zweleem, dat zich tijdens het voortschud der gesteenten gevormd had, en gegooid in de dalen en op de hellen.

Deze geweldige gebeurtenissen h

streken omgewoel, eigenlijk lliggen, zi vlakke gelplaats b latere, jo

Men za maken : alles na t Opbouwd dat deta Oost-Twe zoeken o. waar geen

Gevonden haaietanden. Om een juist begrip van de afmetingen te krijgen dient de gulden rechts.

doch fosforietknollen, en doen verder bodemonderzoek.

De omgewoelde Twentsche bod delfstoffen en zanden en kleien, d zijn voor de industrie.

In de kleilagen vond men al vren en voorwerpen, zooals slakke haaietanden. Bij deze steenen wa aardappelvormige steenen, gevorn zand (glauconiet) met kalk en fosfo knollen.

Men weet dat fosfaten, vermengd

De spiraalboor, die wordt gebruikt voor 't boren van putten.

Na een boring wor

OPSPORING VAN DELFSTOFFEN

DOOR DEN OPBOUWDIENST

**Een detachement
aan 't werk in
Oost-Twente**

Menig toerist zal mooie herinneringen hebben aan tochten in 't prachtige Oost-Twente, aan de hellingen en dalen van de heuvelrij, waarvan de uitloopers zich opplooiën van Oldenzaal over Ootmarsum en verder naar Duitschland.

Deze heuvelrij is ontstaan in 't tertiaire tijdperk, honderdduizenden jaren geleden, toen de Eifel vulkanisch was, de Alpen zich torenden en opbogen tot meer dan zesduizend m, toen het verstarde zeezand van Bentheim en Gildehaus, een steenlaag van zestig m dikte, bezonken in de krijtperiode, werd opgeheven als met een reuzenhand en geplooid als een blad van een boek.

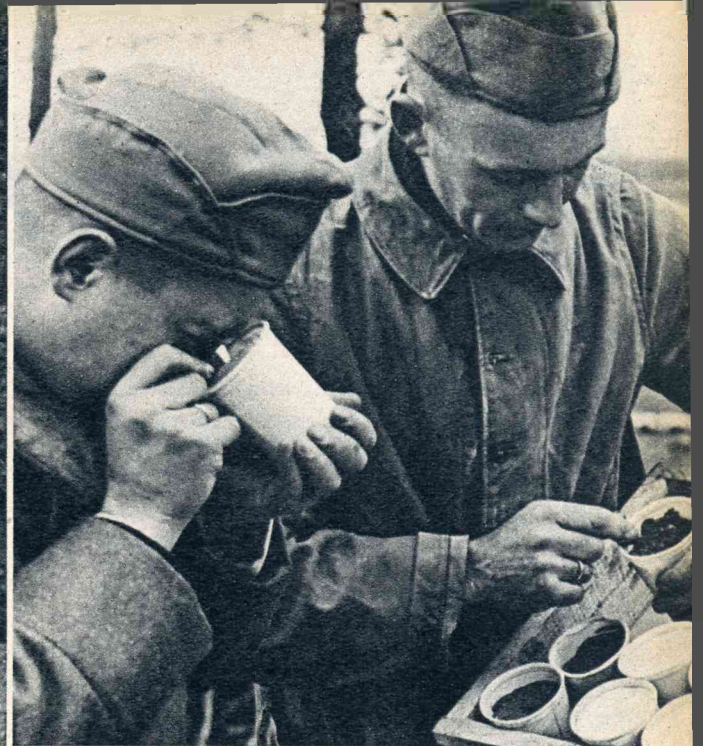
Nog vroeger bruiste in Twente de zee. Kleilagen zetten zich af op den bodem der zee.

De tweede luitenant ir. A. Kleindert onderzoekt de grondsoorten in een groeve.

De grondmonsters worden nauwkeurig bekeken.

ms een dikte van
aag, bezonken in
en of andere cata-
stopper van een
dat zij ongeveer
blauwe glibberige

zand en grint, in zich opgeslorpt, vermengd met de granieten en zandsteen uit Zweden en met 't keileem, dat zich tijdens het voortschuiven en vergruizen der geteenten gevormd had. en deze massa neergegoot in de dalen en op de hellingen der heuvels.

Deze geweldige gebeurtenissen hebben in sommige streken den bodem danig omgewoeld. Grondlagen, die eigenlijk heel diep moesten liggen, zijn aan de oppervlakte gekomen en op deze plaats bevinden zich nu latere, jongere lagen.

Men zal de opmerking maken: „Wat heeft dit alles nu te maken met den Opbouwdienst en wat doet dat detachement daar in Oost-Twente?” Welnu, zij zoeken o. a. knollen, weliswaar geen gewone knollen,

doch fosforietknollen, en doen verder allerlei werk van bodemonderzoek.

De omgewoelde Twentsche bodem bevat allerlei delfstoffen en zanden en kleien, die zéér bruikbaar zijn voor de industrie.

In de kleilagen vond men al vroeger allerlei steenen en voorwerpen, zooals slakkenhuisjes en zelfs haaietanden. Bij deze steenen waren groenachtige, aardappelvormige steenen, gevormd uit groen zeezand (glauconiet) met kalk en fosfor, de z.g. fosforietknollen.

Men weet dat fosfaten, vermengd met zwavelzuren,

het veel begeerde superfosfaat vormen, een bemestingsartikel, zeer bruikbaar of liever onmisbaar voor den landbouwer.

In den oorlog 1914-1918, toen het fosfaatmeel niet te bekomen was, heeft men, eenmaal wetende dat de bodem fosforieten bevatte, gezocht naar de oorspronkelijke ligplaats dezer knollen.

Méér dan twintigduizend ton werden toen verzameld en in een daarvoor speciaal gebouwde fabriek te Ootmarsum gemalen en als fosfaatmeel in den handel gebracht.

Op het oogenblik staan we er wat den aanvoer over zee van deze noodzakelijke bemestingsstof betreft precies hetzelfde voor als in den vorigen oorlog.

De Opbouwdienst, die er naar streeft de jongens aan werk te helpen van blijvenden aard, is met groote energie begonnen aan de uiterst nuttige en noodzakelijke exploratie van sommige gronden in ons land, zooals te Twente en Limburg en zal binnenkort ook dit werk aanvatten op de Veluwe. In Ootmarsum en in Rossum werkt een detachement ter sterkte van honderdtwintig man onder leiding van den eersten luitenant ir. Tj. de Vries en den tweeden luitenant ir. A. Kleindert. Beide officieren zijn mijningenieur en bij uitstek de aangewezen leiders bij dit belangrijk werk, dat zonder wetenschappelijke leiding niet kan worden uitgevoerd.

't Onderzoek van den bodem gebeurt volgens een te voren precies berekend plan en in de richting van de beweging der gletschers die dezen bodem omwoelden.

Haaks op deze beweging, noord-noord-

oost dus, werden op de kaart lijnen geprojecteerd, die in werkelijkheid 125 meter uit elkaar liggen; op deze lijnen wordt om de 25 meter geboord. Dit boren geschiedt met de puls, een holle buis, omgeven door een wijdere buis als mantel, en voorzien van een klep, aan het einde, en gaat van 8 tot 10 meter diepte. De modderbrij die zóó naar boven komt wordt zorgvuldig bestudeerd, belangrijke monsters worden bewaard in bekens en deze worden voorzien van duidelijke aantekeningen betreffende de juiste vindplaatsen.

't Onderzoek beperkt zich dus niet tot fosforieten, doch strekt zich ook uit tot zanden, kleien, bruinkool etc., kortom tot alles wat voor onze industrie van waarde is.

De industrie heeft zand nodig, voor de fabricage van glas, chamotte en voor gietvormen. Zij verwerkt klei voor zeep, vularde, steenbakkerijen en als bindmiddel bij vormzand. Men zal inzien dat voor dit alles 't juiste zand en de juiste klei moet worden gevonden.

't Detachement bestaat uit vrijwilligers uit den Opbouwdienst en te Ootmarsum en Rossum zijn 't meestal Rotterdamsche jongens. In 't detachement heerscht een uitstekende geest, ieder weet hoe belangrijk 't werk is niet alleen voor de gemeenschap maar ook voor de werkers zelf.

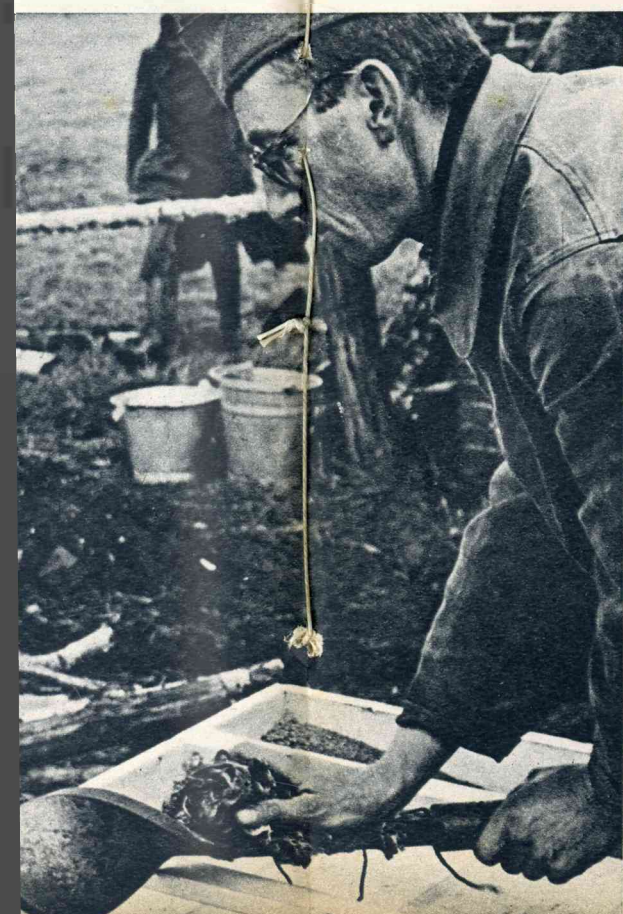
W. v. d. R.

Een onderofficier controleert de verschillende grondmonsters. (Eigen opnamen)

voor 't boren van putten.

Na een boring wordt het water uit de puls gegoten, de opgehaalde grond blijft achter.

FELIX HAMMER:

ONZE VERVOLGROMAN

Redder in den nood

DOOR LAURENCE KIRK

KORTE INHOUD. Sir Humphrey Seymour ontvangt in Afrika van z'n vrouw Carlotta te Londen een telegram, waarin hem verzocht wordt onmiddellijk over te komen, daar z'n dochters Lisa en Ruth onhandelbaar geworden zijn en zich met een paar onmogelijke jongelieden verloofd hebben. Per vliegtuig vertrekt hij naar Croydon, waar hij door Lisa wordt afgehaald. Opgevoonden stelt z'n vrouw hem van den toestand op de hoogte: Ruth is verloofd met Steve Voroski, een Russischen prins, die als keilner in z'n levensonderhoud voorziet, en Lisa met een zekeren Albert Blain, een beroepsvoetballer. Hoewel z'n vrouw erg met den Russischen prins ingenomen schijnt te zijn, is sir Humphrey op deze verlovingsen allesbehalve gesteld. Op aanraden van z'n vriend, lord Ayloner, stelt hij zich in verbinding met Felix Hammer, een „huwelijksmakelaar“, wiens beroep het is, menschen bij elkaar te brengen, die bij elkaar hooren, maar anderen, die niet voor een huwelijk geschikt zijn, van elkaar te verwijderen. Het verhaal vervolgt nu met den aanvang van een voetbalwedstrijd, waarin Albert meespeelt en waar bij sir Humphrey, op aandrigen van Lisa, aanwezig is.

Sir Humphrey ontdekte opgelucht, dat de vierling vóór hen klaarlijkelyk aan den kant van de Wanderers stond. Zoodra een Wanderer een van de tegenpartij aanviel, schenen zij bijzonder voldaan en zeiden: „Ah, zoo gaat ie goed!“ Maar als een Chelsea-man hetzelfde durfde te doen, namen ze een dreigende houding aan en schreeuwden: „Protesteer. Protesteer!“ Als de bal in de buurt van een der goals kwam, gingen hun rechterhanden gelijktijdig naar hun jaszakken en grepen werktuiglijk de halzen van de whiskyflesschen tot de spanning voorbij was en zij langzamerhand weer loslieten. De man voor Lisa scheen niets te voelen van de trappen en schoppen, waar zij zijn stevig lichaam op tracteerde, als het spel haar al te zeer opwond.

Sir Humphrey, die niet gewend was aan beroepsvoetbal, vond, dat de bal met duizelingwekkende vaart van het eene einde naar het andere einde verhuisde. Maar hij had reeds na vijf minuten spelen den indruk, dat de Wanderers van geluk mochten spreken als zij niet met flinke cijfers verloren. Albert scheen vreeselijk te knoeien en de eenige, waarin hij vertrouwen had, was de doelman, die enkele malen op wonderbaarlijke wijze redde. Hij zei dit tegen Lisa en zij antwoordde strijdustig: „Wacht maar eens tot Albert werkelijk een kans krijgt.“

Vijf minuten voor de rust was nog geen doelpunt gemaakt. Maar na een verwoed gevecht voor het doel van de Wanderers scheen plotseling een aantal hoofden tegen elkaar te botsen en de bal was in het net. Al dien tijd hadden de vier mannen voor hen de halzen van hun flesschen krampachtig vastgehouden. Toen nu een oorverdoovend gejuich van de Chelseaers losbarstte, haalden ze zwijgend hun flesschen te voorschijn, namen een flinken slok en stopten ze weer op hun plaats. Lisa keek woedend naar de Chelsea-aanhangers aan den overkant.

„Wacht maar eens tot Albert een kans krijgt,“ mopperde zij. „Wacht maar eens!“

Van het standpunt der Wanderers was de rust vreugdeloos en de tweede helft begon ook niet erg aanmoedigend. Toen er nog maar een kwartier te spelen was, stond het nog één nul en Chelsea was voortdurend in den aanval. Sir Humphrey bereidde zich reeds voor op de volledige ineenstorting van het Wanderers-front, toen hij op den rechtervleugel eenige beweging bespeurde. Albert ja, het was Albert! Die ging er vandoor. Vooruit. Vooruit. Naar binnen! Goed zoo. Die was goed. Prachtig. Hij had nog maar één achterspeler voor zich. Vooruit dan. Wat een prachtkans! Geweldig. Schieten! Precies in een hoek van het net.

Onmiddellijk kwamen de flesschen voor hen te voorschijn. Ditmaal twee krachtige teugen en toen werden ze weer weggestopt. Een-een gelijk en Lisa was buiten zichzelf. En ook sir Humphrey werd aangestoken door al die opwinding en het gedurig gebrul uit duizenden kelen. De Wanderers waren nu in vorm, Chelsea daarentegen voorzichtig, aarzelend en uit het veld geslagen. En Albert, hoe ongeschikt hij ook mocht zijn als echtgenoot, was iets enorms zooals hij langs het lijntje stooft. Steeds weer betrapte sir Humphrey zich er op, dat hij

van zijn plaats opstond en schreeuwde: „Hup, Albert! Hup, Albert!“, terwijl Lisa met gebalde vuisten een regen van slagen liet neerdalen op hoofd en schouders van den man vóór haar.

Maar het hielp niet. Aanval op aanval werd afgeslagen door de Chelsea-verdediging, terwijl de vierling weer de halzen van zijn flesschen beetpakte en voortdurend: „Protesteer. protesteer!“ schreeuwde. Nog maar drie minuten. En nu viel Chelsea plotseling aan en er was een verwoed gevecht voor het doel van de Wanderers.

„Werk hem er uit, werk hem er uit!“ schreeuwde sir Humphrey. En gelukkig, eindelijk was het gebeurd. De spil had den bal te pakken en sir Humphrey verbeeldde zich weer op school te zijn en omzichtig vooruit te dribbelen. Nu naar de vleugels. Goed zoo. Had het zelf niet beter kunnen doen. Daar is Albert weer. Als de wind er van door. Naar binnen. Nu! Nu! Vlug! Voorzetten. Het lijkt warempel wel of hij het zelf wil doen. Die idioot! Dat speelt hij nooit klaar. Hij komt er niet. Ja, hij komt er toch. Hij komt er. Hij komt er. Waarachtig, hij is er!

Het leek of de hel losgebroken was. Lisa sloeg den man voor haar bijna de hersens in. Hoe lang het duurde voor het sein voor het einde gegeven werd, wist sir Humphrey in zijn opwinding niet. Hij kwam niet tot zichzelf, voor alles goed en wel afgeloopen was. Toen besepte hij, dat de Wanderers gewonnen hadden, dat Albert zich met roem overdekt had en dat hij en Lisa bezig waren de handen te drukken van den vierling voor hen en dat ze zelfs een slok uit hun whiskey-flesschen hadden genomen.

Hij besepte tevens, dat hij voor een verstandig en bedachtzaam vader geen goed begin gemaakt had.

VIJFDE HOOFDSTUK

Maar den volgenden dag deed hij het beter. Om elf uur liep hij den salon op en neer, in afwachting van een onderhoud met Albert. Na zijn zonderling gedrag tijdens den wedstrijd had hij zich plotseling Carlotta herinnerd en was tot bezinning gekomen. Lisa had hem trachten over te halen, op het veld met Albert kennis te maken, maar hij had standvastig geweigerd. Hij wilde, dat het gesprek plaats zou vinden in een minder opgewonden sfeer en nu voelde hij zich juist goed gestemd om Albert de noodige vermaningen toe te dienen.

De deur werd geopend en de butler kondigde met eenige droefenis in zijn stem mr. Blain aan.

Sir Humphrey keek hem onderzoekend aan, terwijl zij elkaar de hand gaven. Blond. Goed gebouwd. Knap gezicht, merkte hij op. Goed geborsteld blauw pak, maar niet bepaald een dure snit. Das! Er was iets niet in orde met de das en zijn haar groeide te steil op zijn hoofd en maakte een soort rand waar het plat had moeten liggen. Rare dingen om aanstoot aan te nemen natuurlijk. Maar het waren juist van die irriterende kleinigheden, welke een huwelijk ondraaglijk konden maken. Neen, hij was vast niet geschikt voor Lisa. Het was onmogelijk. In zekeren zin jammer. De jongen meende het blijkbaar ernstig en hij gaf een flinke hand en keek je recht in je oogen.

„Ik heb u gisteren zien spelen,“ zoo trachtte sir Humphrey hem op zijn gemak te zetten. „U hebt u prachtig gewerd.“

Albert bedankte hem verlegen en sir Humphrey bracht hem naar de sofa, waar Pamela nog steeds op haar groene kussen rustte. Hij had niet opzet den salon uitgekozen, omdat hij Albert wilde doen beseffen wat hem zooal te wachten stond, als hij met Lisa trouwde.

Maar Albert liet zich niet van de wijs brengen door den python.

„Dat is Pamela dus!“ zei hij peinzend. „Het is wel niet mijn idee van een hondje, maar ik heb hem toch nog liever dan een Pekingees.“

Hij stond nog even naar het beest te kijken en wendde zich toen onomwonden tot sir Humphrey.

„Ik vermoed, dat u vindt, dat Lisa in ander opzicht ook een raren smaak heeft.“

Sir Humphrey was even in de war. Hij had niet gedacht, dat de oorlog zoo gauw op zijn eigen terrein overgebracht zou worden.

„Heelemaal niet,“ zei hij. „Laten we gaan zitten en de kwestie bespreken.“

Zij gingen op den divan zitten, waar hij en Carlotta twee dagen geleden met elkaar gesproken hadden en het bleek weldra, dat Albert, en niet sir Humphrey, het gesprek zou leiden. Waarschijnlijk door Lisa voorbereid. Lisa vond altijd, dat ze de beste kans had te winnen als zij het eerst haar argumenten te berde kon brengen.

„Ik houd erg veel van Lisa,“ begon hij ernstig, terwijl hij voorover leunde met zijn handen tusschen zijn beenen samengevouwen. „Ik zal zoo hard als ik kan werken om haar gelukkig te maken.“

Sir Humphrey was geroerd door zijn openhartigheid.

„Ik ben er zeker van, dat u dat wil,“ zei hij vriendelijk. „Maar denkt u, dat alleen maar hard werken de — het verschil tusschen u beiden kan opheffen?“

„O ja, dat denk ik wel,“ zei Albert kalm. „Ziet u, ik zou nooit toegestemd hebben als...“

„Toegestemd! Wilt u zeggen, dat mijn dochter u een huwelijksaanzoek deed?“

„O neen, dat heelemaal niet. Maar ze zei, dat het heel duidelijk bleek, dat ik verliefd op haar was en dan moest ik van mijn hart geen moordkuil maken en het zeggen. En daardoor was de kogel gauwer door de kerk dan ik van plan was geweest. Ik ben met dames niet zoo goed van den tongriem gesneden.“

Met andere woorden, dacht sir Humphrey, heeft Lisa dus waarschijnlijk het huwelijksaanzoek gedaan. Nu, de tijden waren veranderd. Zij waren zóó veranderd, dat hij nu aarzelde, Albert te vragen hoe hij Lisa het weelderige leven dacht te verschaffen, waar zij aan gewend was. Maar Albert bespaarde hem deze moeite.

„Ik wil u overigens dit nog zeggen. Ik zou er nooit aan gedacht hebben, met Lisa te trouwen, als ik niet wist, dat ik in staat was iets van mijn leven te maken, ik bedoel, iets erg goeds.“

„Wacht eens,“ viel sir Humphrey hem in de rede. „Hoe oud bent u precies?“

„Drieëntwintig, mijnheer.“

„En u bent toch beroepsvoetballer, nietwaar?“

„Ja zeker. Maar ik ben natuurlijk niet van plan, het te blijven. Het is niet slecht als je nog jong bent en het geld is goed. Maar je bent een veteraan voor je het weet. Ik heb het zoo ingericht, dat ik 's zomers kan studeeren.“

„O, studeert u?“

„Ja, mijnheer. Voor ingenieur. Dit jaar doe ik mijn laatste examen.“

„En komt u er door?“

„O ja, mijnheer. Ik kom er vast door.“

Sir Humphrey merkte plotseling, dat hij met evenveel belangstelling naar Albert's haar staarde als hij het naar dat van Carlotta gedaan had. Merkwaardig hoe het verschil in stand duidelijk bleek in de wijze, waarop het haar van een man uit zijn hoofd groeide. Dat van Albert sprong recht omhoog, met evenveel zelfvertrouwen als de man zelf. Als hij op een dure school geweest was, zou het slap en glad geweest zijn en hij-zelf zou lang niet zoo zeker geweten hebben dat hij door zijn examen zou komen.

„Nu, u heeft klaarlijkelyk goed over de zaak nagedacht,“ merkte sir Humphrey op. „Vertelt u mij nu eens iets van uw familie.“

„O, die is erg aardig,“ vertelde Albert hem openhartig. „Heel prettige menschen. Mijn oude heer was tuinman van zijn vak. Hij is nu dood. Maar moeder leeft nog. En ze kan goed met Lisa opschieten.“

„Blij dat te hooren. U zorgt voor uw moeder zeker?“

„Ja, mijnheer.“

„Broers en zusters?”
„Ja, twee getrouwde zusters. Zij zijn iets ouder dan ik.”

„Hm!” Sir Humphrey wachtte even. „U zult wel hard voor dat examen moeten studeeren, is het niet?”

„Ja, en dat zal ik ook.”

„Ik had nooit gedacht, dat Lisa van veel nut kon zijn bij een werkelijk ernstige studie.”

„O, ze hindert me niet erg.”

„Ze hindert u niet erg?”

„Nee, mijnheer. Natuurlijk zeg ik het zoo niet tegen haar. Maar wij spreken als man tot man, niet waar?”

„O ja, zeker.” Sir Humphrey onderdrukte een grijns. Er was iets frisch en charmants in elk woord, dat Albert zei, waar hij moeilijk weerstand aan kon bieden. „En als man tot man,” vervolgde hij, „wanneer dacht u te kunnen trouwen?”

„Nu, dat hangt voor een groot deel van u af.”

„U weet zeker, dat Lisa nu nog maar negentien is?”

„Ja, mijnheer.”

„En negentien is een leeftijd, waarop iemand nog wel eens van meening kan veranderen.”

„Dat denk ik niet, mijnheer. En ik denk ook niet, dat iemand haar van meening kan doen veranderen.”

„O, dat ben ik met u eens! Maar kijk eens, wilt u me heusch wijs maken, dat Lisa de geschiktste vrouw is voor een jongen ingenieur, die zijn carrière nog moet maken?”

„Ja, mijnheer, dat denk ik. Lisa is niet half zoo dwaas als ze voorgeeft te zijn.”

„Nu, het is een geruststelling dat te hooren.”

„Ze is een flink meisje. En het zal best met haar in orde komen als ze eerst maar al die gekheid in den steek laat.”

„Al die gekheid?”

„Ja zeker. Die cocktail-partijtjes en dat nietsdoen en dat geklets. Zij heeft nooit de kans gehad zichzelf te zijn.”

„En ik veronderstel, dat u haar die kans wil geven?”

„Ja, mijnheer. Dat wil ik.”

Sir Humphrey keek Albert zwijgend aan. Blijkbaar had deze kwestie twee kanten. Albert, verre van zich

den nederigen aanbieder te voelen, scheen te denken, dat hij hun allen een goeden dienst bewees door Lisa uit een ongewenscht milieu te halen.

„Nu, ik ben u erg dankbaar,” zei hij droogjes. „Maar er is nog iets. U weet, geloof ik, dat Lisa heel wat geld zal krijgen, als ze eenentwintig wordt.”

„Ja, daar heeft ze het over gehad, ofschoon ze niet schijnt te weten hoeveel het is.”

„Vindt u het niet pijnlijk om met een meisje van geld te trouwen?”

„Dat vind ik heelemaal niet pijnlijk, mijnheer. Het lijkt me zelfs erg verstandig om met een meisje te trouwen, dat een beetje geld heeft.”

„Vertelt u me daar kalmpjes, dat u zich voorstelt om haar geld met mijn dochter te trouwen?”

„Nee, zeker niet, mijnheer. Ik wil met Lisa trouwen, omdat ik van haar houd. Maar ik wil niet beweren, dat een zekere hoeveelheid geld niet te pas kan komen. En ik zou me ook niet schamen daar wat van te gebruiken tot ik zelf goed en wel op gang was. Maar ik zou het verstandig gebruiken en het voor haar beheeren. Lisa heeft geen idee van geld. Misdadig 'n meisje zoo op te voeden. Dat is immers het eerste wat ze moet leeren.”

„Het spijt me, dat we het zoo slecht gedaan hebben.”

„O, ik bedoelde niets persoonlijks, mijnheer.”

„Ik zie niet in hoe u het anders kunt bedoelen. Ik ben haar vader. Maar daar zullen we het nu niet over hebben. Het schijnt me toe, dat u van plan bent Lisa grondig te veranderen, zoodra u haar hebt. Denkt u niet, dat het nogal gevaarlijk is, op die manier een huwelijk te beginnen?”

„O, ik ben niet van plan haar te veranderen,” antwoordde Albert opgewekt. „De tijd zal dat wel doen. En ik ben ervan overtuigd, dat de tijd het heel goed zal doen ook.”

Sir Humphrey haalde diep adem. Als iemand anders zooiets tegen hem gezegd zou hebben, dan zou hij hem al lang voor een onbeschaamden rekel uitgescholden hebben. Maar Albert was zoo ongekunsteld en oprecht en bescheiden, dat het onmogelijk was, hem kwalijk te nemen wat hij zei.

„Ik weet niet of u het zich bewust bent,” vervolgde sir Humphrey, „maar de werkelijke reden, waarom ik u hier heb laten komen, was, dat ik u

wilde zeggen, waarom ik geen toestemming voor het huwelijk kan geven.”

„Ik begrijp dat best, mijnheer,” zei Albert beledigd.

„Goed,” vervolgde sir Humphrey. „Maar voor ik dat doe, zou ik graag weten, waarom u uw zinnen op Lisa gezet hebt. U bent in andere opzichten blijkbaar een redelijk jongmensch. Waarom hebt u een meisje gekozen, dat, zooals u zelf wel weet, heelemaal niet geschikt voor u is?”

„Ik wilde iemand anders,” zei Albert onvervaard.

„Anders dan wie?”

„Anders dan mijzelf en anders dan iedereen.”

„Ik begrijp het nog niet.”

„Nu, denkt u dan eens aan een huwelijk.”

„Ik denk.”

„Kijk eens naar de meeste menschen die trouwen. Na de eerste zes maanden kennen ze elkaar door en door, raken op elkaar uitgekeken, leven regelmatig en het wordt een sleur. Zoo gaat het jaren en jaren door. Ik vind, dat het leven meer moet beteekenen en ik zal zorgen, dat mij dat niet gebeurt. Kijkt u eens naar mijn zusters! Het waren aardige, knappe meisjes. Maar nu hebben ze elk een paar kinderen en zijn nergens meer warm voor te krijgen behalve misschien voor een nieuwen stofzuiger. En daarom wil ik Lisa hebben. Iemand anders. Iemand, die ik nooit zal begrijpen. Iemand, die altijd een verrassing voor me zal zijn. U en ik, wij weten wel wat de wereld eigenlijk is, een tamelijk vuile en sombere verblijfplaats, maar Lisa maakt er een andere wereld van, die je nooit zou herkennen en toch leeft zij er in diezelfde wereld. Zij maakt, dat de dingen in een andere licht komen, iets als maanlicht of soms als een zoeklicht of zacht kaarslicht. Je weet nooit hoe het precies zal worden en daarom houd ik van haar. . . . Ik hoop niet, dat ik sentimenteel ben, mijnheer, maar ik wilde het u doen begrijpen.”

Sir Humphrey begreep het best, hij begreep het zoo goed, dat hij een brok in zijn keel voelde. Om dezelfde redenen had hij Carlotta gekozen. De woorden van Albert deden hem aan zijn eigen jeugd, dertig jaar geleden, denken. Hij herinnerde zich zijn eigen

Vervolg op blz. 22

Dat, wat je niet ziet is dikwijls van groot belang

De meeste mensen denken, dat hun tanden gezond zijn, als zij er aan de voorzijde mooi wit uitzien. Zij weten niet, dat mooie witte tanden aan de achterzijde soms ernstig aangetast zijn door tandsteen, de grootste vijand van ons gebit. Weet U wel, dat 7 van de 10 mensen aan tandsteen lijden? En hoe gevaarlijk dit op den duur kan worden? Tandsteen zet zich als een weke substantie tussen en achter de tanden af, waar het een harde, bruine korst gaat vormen, die leidt tot ontsteking van het tandvlees en ten slotte tot losraken en uitvallen van de tanden.

Met gewone tandpasta's kan men tandsteen niet verwijderen. Maar Solidox is geen gewone tandpasta. Solidox, de nieuwe Nederlandse tandpasta, verwijdert tandsteen, omdat het een geheel nieuw bestanddeel bevat, n.l. *Sulforicinoleaat*. Alleen Solidox bevat dit nieuwe preparaat, dat — zoals wetenschappelijke proefnemingen hebben aangetoond — inderdaad tandsteen verwijdert en voorkomt, zonder het tandglazuur aan te tasten.

Door geregeld Solidox te gebruiken, blijven Uw tanden niet alleen blinkend wit, maar tevens vrij van tandsteen. Vang nog heden aan Uw tanden de Solidox-verzorging te geven — poets ze tweemaal per dag met Solidox en bezoek Uw tandarts tweemaal per jaar.

SOLIDOX

Alleen Solidox bevat Sulforicinoleaat (Ned. Octrooi 19178), dat tandsteen, de hoofdoorzaak van tandziekten, verwijdert en voorkomt.

Aan de voorkant wit,
aan de achterkant
AANGETAST
DOOR
TANDSTEEN

(WAT DE TANDSPIEGEL
TE ZIEN GAF)

*Een karakteristieke pose van de nimfen uit de nieuwe creatie van Debussy's *Après-midi d'un Faune*.*

*Het Lied van den Nachtegaal in Oscar Wilde's sprookje van *De Roos en de Nachtegaal*, een ballet op de muziek van *Délibes*.*

HET NEDERLANDSCHE BALLET STELT ZICH VOOR

Met een gala-première in het Haagsche Metropole Palace heeft het Nederlandsche Ballet zich aan het publiek voorgesteld. En van twee dingen heeft het ons daarbij overtuigd. Op de eerste plaats, dat het een groep talenten vereenigd heeft, waarvan niemand vermoedde, dat wij ze in zoo grooten getale en van zoo rijke begaafdheid hier te lande zouden kunnen vinden. En ten tweede, dat het in korten tijd door enthousiasme en toegewijde inspanning een peil heeft bereikt en een veelzijdigheid ten toon spreidt, die ieder hebben verbaasd. Een prestatie,

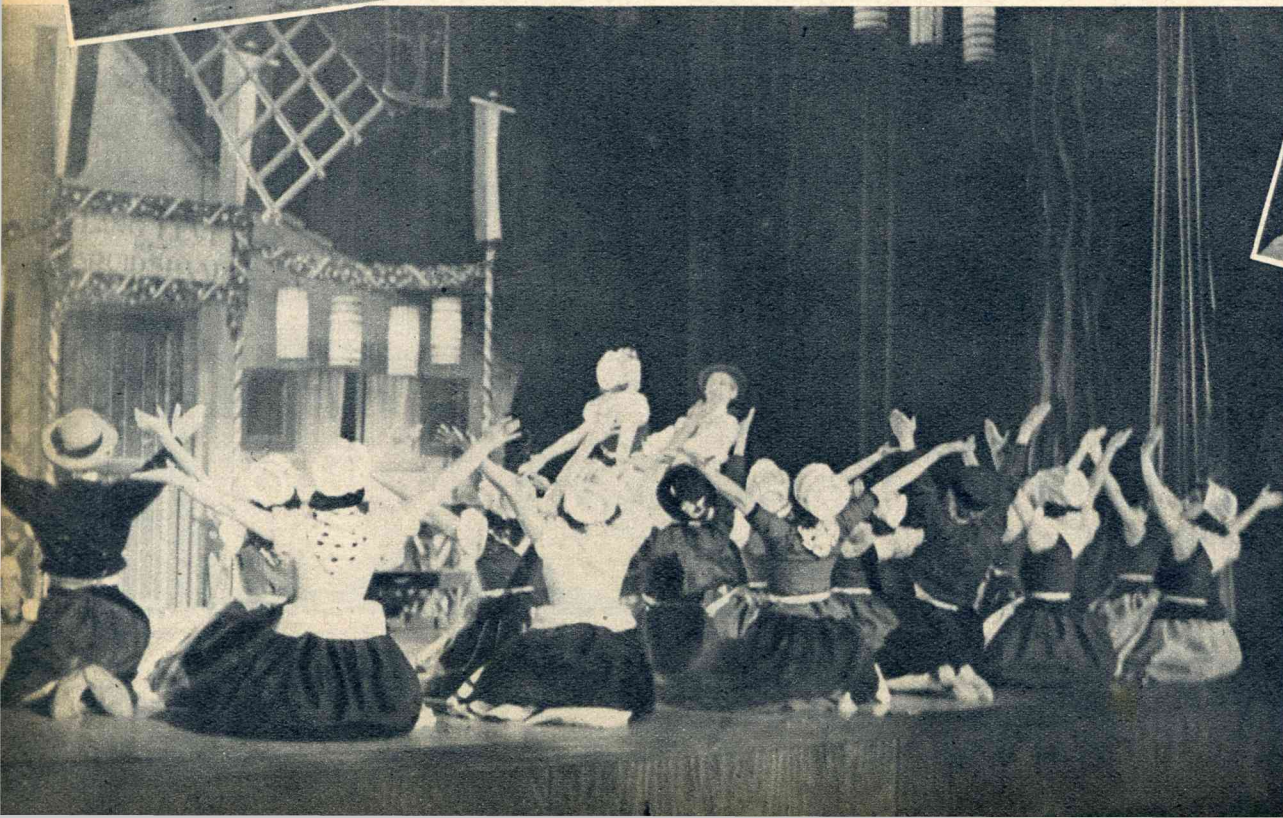
Een suite van Mozart-dansen is een prestatie van de klassieke afdeling, die algemeene bewondering heeft afgedwongen.

*Het bruidspaar uit de *Hollandsche boerendansen* in een apotheose.*

die alle hoop geeft op een toekomst van het Nederlandsche Ballet. En die dankbaar stemt voor het initiatief van de Nederlandsche Dansliga en het doorzettingsvermogen van mevrouw Gaillard-Jorissen en haar medewerkers.

*Met *Hollandsche boerendansen* werd het eerste programma geopend.* (Eigen opnamen)

Er zijn in Amsterdam niet veel water-en-vuurwinkeltjes overgebleven. „Ouwe Hein” uit de Jordaan verkoopt echter nog geregeld een kooltje vuur aan zijn klanten.

WATER EN VUUR VERKRIJGBAAR

Bij „Ouwe Hein” in de Jordaan

Menschen van vroeger kennen ze goed, de knusse winkeltjes, waar men de ietwat vreemde artikelen kan krijgen van... water en vuur, tegen den prijs van enkele centen!

Water en vuur verhouden zich, natuurkundig gesproken, slecht, zoodat men in den volksmond zegt, sprekende over twee personen, die het niet met elkaar kunnen vinden: „Nu, dat is tusschen die twee water en vuur!”

Maar in de water-en-vuurwinkeltjes is dat anders. Daar worden deze „elementen” steeds in één adem

genoemd en dikwijls samen verkocht.

Vele van die winkeltjes zijn echter verdwenen in den modernen tijd van gas en electriciteit.

De oorlog heeft echter veel ouds weer up to date gemaakt en ook het water-en-vuurwinkeltje in eer en waarde hersteld.

Ouwe Hein, uit de Jordaan, te Amsterdam, vindt dit uitstekend, want zijn nering gaat weer best en zijn artikelen water en vuur worden thans gezocht. Langen tijd zit hij achter zijn heetwatertank om

's Maandags is het waschdag in de Jordaan. Dan zit „Ouwe Hein” bijna den geheelen dag achter zijn heetwatertank, om iedereen te kunnen bedienen.

Behalve vele andere artikelen is hier water en vuur verkrijgbaar!

Het water-en-vuurwinkeltje van „Ouwe Hein” is voor vele Jordaanbewoners een uitkomst!

de geachte cliënteel naar wensch te kunnen bedienen.

Voor al 's Maandags, als het waschdag in de Jordaan is, komen de klanten opzetten, zoodat Hein vele emmertjes moet vullen.

En het kooltje vuur gaat, met de kou, ook vlot van de hand, in figuurlijken zin althans!

We zien hier enkele foto's van het winkeltje van „Ouwe Hein”, waar ook vele andere artikelen, als gepofte kastanjes, briketten, hout, zeep en zelfs mosselen te koop zijn.

(Foto's Ass. Corr.)

„Ouwe Hein” staat voor zijn typisch oud winkeltje in de Jordaan, bij zijn mosselenkar.

Darmstoringen

met al hun ellendige nevenverschijnselen, zooals voortdurende hoofdpijn, matheid, enz. zijn veel verbeterd, want ik neem nu

ZIRKULIN
Knoflook-Pareltjes

zonder reuk of smaak

Verkrijgbaar bij apothekers en drogisten. 1-maands-verpakking Fl. 1 —

Bon

voor brochure en gratis-monsters van ZIRKULIN Knoflook-Pareltjes verkrijgbaar in bovengenoemde zaken.

Depot:
W. Moll, Oudemansstraat 330, Den Haag.

„Wat stapt Vrouwtje weer vlug!”

't Is opmerkelijk hoe „jong” Uw voeten worden na een Badzo-bad... en hoe jeugdige en onvermoeibaar ze blijven, wanneer ze geregeld zoo'n Badzo-weldaad ondergaan! Hebt U ooit na het winkelen last van brandende voeten? Zoo'n koolzuurhoudend Badzo-bad met dennennaaldenextract is dan een genot! Badzo verjongt de voeten, versterkt en activeert de spieren!

1 KG. pakken voor voetbaden 20 ct.
Voordeeliger en tevens voor kuipbaden:
3 KG. pakken voor . . . 45 ct.

Badzo

N.V. KON. NEDERLANDSCHE ZOUTINDUSTRIE
BOEKELO - HENGEL

FELIX HAMMER: Redder in den nood

Vervolg van blz. 19

verlangen, zijn eigen koppige vasthoudendheid. En ten slotte had hij er nooit spijt van gehad. Waarom moest hij dezen vurigen jongen man moeilijkheden in den weg leggen?

Plotseling stond hij op.

„Ik begrijp precies wat u bedoelt,” zei hij snel. „En als u een raad van mij wilt aannemen, blijf dan altijd zoo voelen, wat er ook gebeurt. Laat niemand u ooit anders laten denken.”

„Dank u.” Albert stond op en keek hem aan.

„Maar dat verandert aan de zaak niets,” zei sir Humphrey haastig. „Lisa is nu negentien en ze kan niet zonder mijn toestemming trouwen voor ze eenentwintig is. En ik ben niet van plan, mijn toestemming te geven.”

„Nee, mijnheer, ik verwachtte niet, dat u die zou geven. Wij waren trouwens niet van plan te trouwen voor ik door mijn examen was en ik een betrekking had.”

„Loop naar de maan met je examen. Begrijp je dan niet, dat ik je verbied met mijn dochter te trouwen?”

„Ja, mijnheer.”

„Nu... en?”

„Het spijt me, mijnheer. Maar ik geef haar niet op.”

Sir Humphrey wierp een blik op hem, die vriendelijker was dan hij van plan was en stak zijn hand uit.

„In dat geval hebben we elkaar niets meer te zeggen, is het wel?”

„Nee, mijnheer.”

„Goeden dag dan. Goeden dag en veel succes. Dat zal je noodig hebben.”

Albert nam zijn hand en hield die even vast.

„U denkt dus niet, dat ik een kans heb, mijnheer?” vroeg hij angstig.

Sir Humphrey glimlachte flauwtjes en liep met hem naar de deur.

„Ik zeg niet wat ik denk,” antwoordde hij ten slotte. „En bovendien, het hangt in wezen toch niet van mij af?”

„Nee, mijnheer, dat geloof ik niet.”

„Dus, als Lisa ten slotte toch met je trouwt, hoop ik, dat je zoo vriendelijk mogelijk aan me zult denken.”

„Ik geloof, dat ik u niet begrijp.”

„Dat zul je metertijd wel. En als je dan trouwt, wil ik je nog iets zeggen.”

„Wat is dat, mijnheer?”

„Dat ze misschien wel mijn dochter is, maar dat ze wispelturig is als een filmster. Goeden dag.”

Albert vertrok, eenigszins verward en zelfs uit het veld geslagen. Sir Humphrey liep de kamer weer in en keek uit het raam met de handen in zijn zakken.

„Hoe is het mogelijk!” mompelde hij ten slotte. „Ik geloof, dat ik dien Albert wel mag.”

ZESDE HOOFDSTUK

Hij stond tien minuten later nog net zoo, toen Carlotta binnenkwam met een vaas bloemen, die zij opnieuw had geschikt. Zij bleef staan en hield haar gezicht omhoog om in het voorbijgaan een zoen te krijgen, daarna zette ze de vaas op tafel en begon de stelen er uit te halen en er weer in te zetten. Carlotta kon hier uren mee doorgaan en de vaas bloemen zag er na afloop precies zoo uit als aan het begin.

„Je hebt een lang gesprek met dien vreeselijken jongen gehad,” zei ze ten slotte.

„Nu, ik had hem ook heel wat te zeggen,” glimlachte sir Humphrey.

„Arme lieveling, was het erg naar?”

„Nee, heelemaal niet. Ten minste niet voor mij.”

Carlotta deed een pas achteruit en bekeek haar werk op een afstand.

„Ik hoop, dat je niet al te onvriendelijk tegen hem was,” zei ze plotseling.

„Je kunt zoo nu en dan zoo uitvallen, weet je.”

„Maar, Carlotta, ik dacht, dat ik ronduit met hem moest spreken!”

„Natuurlijk, lieveling, maar niet onvriendelijk. Ik hoop, dat je zijn gevoelens niet gekwetst hebt. Arme jongen, het moet vreeselijk voor hem zijn. Zoo'n bittere teleurstelling... Ach, ik kan het me zoo goed voorstellen! Ik zal hem vanochtend wat mooie bloemen sturen.”

„Witte?” vroeg sir Humphrey grinnikend, „ten teken, dat hij voor ons nu dood is?”

„Nee, ik denk, dat ik gele tulpen neem,” vervolgde Carlotta ernstig.

„Geel is zoo'n prettige kleur, die niets zegt, en op den hoek van de straat staat een man, die erg mooie heeft. Of denk je, dat het vriendelijker is, ze in deze omstandigheden in een echten bloemenwinkel te koop?”

„Ik geloof, dat je in deze omstandigheden heelemaal geen bloemen hoort te sturen.”

„Maar, Humphrey, ik wil hem laten weten, dat het mij spijt.”

„Juist. Erg lief van je, Carlotta. Maar weet je wel heel zeker, waar je nu eigenlijk spijt van hebt?”

„Maar natuurlijk weet ik dat, lieveling. Het spijt me...” Plotseling zweeg zij en keek hem achterdochtig aan. „Humphrey, ik hoop niet, dat je de zaak bedorven hebt.”

„Heelemaal niet. Ik heb hem duidelijk gemaakt, dat ik nooit in een huwelijk zou toestemmen.”

„Nu, dan is alles in orde. Die arme jongen. Ik stuur hem een grooten bos.”

„En wat denk je, dat hij tegen mij zei?” vroeg sir Humphrey.

„Ik weet het niet. Maar doet dat er iets toe?”

„Op den duur niet, denk ik. Maar hij keek mij recht in mijn oogen en zei, dat hij niet van plan was, Lisa op te geven. En hij meende het.”

Carlotta keerde zich om en duwde heftig een bloem in de vaas waar ze mee bezig was.

„Wat een onbeschaamdheid,” riep zij uit. „Een ongehoorde onbeschaamdheid. Dan stuur ik hem natuurlijk geen bloemen. Maar het kan zoo niet doorgaan, Humphrey, Ik kan die gestreepte trui niet langer verdragen. Ik droom er 's nachts van.”

„Lieveling!” zei sir Humphrey sussend. „Ik kan hem niet laten arresteren, ja zelfs zijn trui niet uit laten trekken, omdat er nu eenmaal geen straf op staat, verliefd op Lisa te worden. En we kunnen Lisa niet opsluiten, want dan geeft ze ons natuurlijk nog veel meer last dan wanneer ze vrij is en dan krijgt ze heelemaal niet genoeg van Albert. We moeten geduld oefenen. Lisa houdt het op den duur toch niet bij dezen jongen man uit, we behoeven ons dus niet ernstig bezorgd te maken. Alles wat ik wil weten, is, wanneer Lisa zich hier weer vertoont.”

„Dat moet je mij niet vragen, lieveling,” zei Carlotta hulpeloos. „Ze logeert

De vulpen,
waarvan gezegd
mag worden, dat zij
in elk opzicht voldoet
aan het Nederlandsche
handschrift, heet:

OSMIA

Schrijft
prettiger!

Geen klachten. Lekt
niet. Schriftelijke
garantie. Zeer groot
inktreservoir.
Fraaie modellen
voor Dames en
Heeren.
Gewilde prijzen.
In alle goede zaken.

GEBR.
RIKKERS N.V.
AMSTERDAM
's-GRAVENHAGE
ROTTERDAM

SCHRIFTELIJK

individueel thuis studeren
op gebied van

TECHNIEK - HANDEL
AMBACHT & KUNSTNIJVERHEID

De beste en gemakkelijkste studie in
dezen tijd

Opleiding voor:

Bouwkunde	Schilderen
Waterbouwkunde	Machinist
Wegenbouw	Autobestuurder
Betonbouw	Gasttechniek
Machinebouw	Sanitair
Werktuigkunde	Verwarmingstechniek
Ijzerconstructie	Electrotechniek
Scheepsbouwkunde	Radiotechniek
Carrosseriebouw	Koeltechniek
Meubelmaken	Chemie
Arch. interieur	Typografie
Textiel	Schoenmaken dipl. A
Stofferen	Schoenverkoper dipl. D

Speciale opleidingen voor:

TEKENEN

Amateurtekenen	Drukwerkontwerpen
Illustratietekenen	Reclameontwerpen
Natuurtekenen	Etaleurs
Caricatuurtekenen	Decorateurs
Portrettekenen	Architect interieur
Bloem- en Planttek.	Schilders
Vlakversiering tek.	Akte M A; M B; N II
Lettertekenen	L. O. tekenen

Ook opleidingen voor:

MULO diploma, Moderne talen en Handelscorr.,
Boekhouden en MIDDENSTANDSDIPLOMA

Prosp., proefles, inl. en advies gratis
Soestdijkerstraatw. 10a

ITMO HILVERSUM

BON wens inlichtingen over:

(als brief verzenden of op briefkaart plakken)

Naam
Adres
Plaats PK-2

bij de Gores en doet gewoon wat ze wil." „Nu, iemand moet dien vervloekten python wegnemen," zei sir Humphrey prikkelbaar. „Ik wil niet op harde stoelen in tochtige hoeken blijven zitten, omdat Pamela de beste plaats voor het vuur inneemt."

„Nu, dan moeten we Lisa telefoneren."

„Dat moeten we zeker!" Sir Humphrey liep de kamer door en keek op de sofa neer. „En dan nog te bedenken, dat ik bijna achttien jaar in Afrika heb doorgebracht zonder één van die ongeluksbeesten te zien en dan kom ik thuis en men eischt van mij, dat ik er mee op één sofa ga zitten!" Hij zweeg plotseling en keek nog eens naar de sofa. „Tusschen haakjes," voegde hij er met holle stem bij, „waar is Pamela?"

„O! Ze is toch niet weer gaan zwerven?"

„Ze is in elk geval niet hier," zei sir Humphrey knorrig. „En ze was hier aldoor terwijl ik met Albert praatte. Ten minste, dat geloof ik wel."

„Maar je had een oogje op haar moeten houden, Humphrey. Het is van groot belang. Alle bedienden zullen den dienst opzeggen als ze weer naar de keuken gegaan is. Ze waren den laatsten keer vreeselijk kwaad."

„Ik denk, dat ze de kamer niet heeft kunnen verlaten. Maar ze is ook niet in de mand bij den kolenbak."

Carlotta stond nu zenuwachtig te bellen.

„O, lieve help, lieve help!" kreunde zij. „Ze is vast naar de keuken. En de keukenmeid is den laatsten tijd weer zoo goed. Ik krijg er nooit weer zoo een."

Zij en sir Humphrey gingen op handen en voeten de kamer door om te zoeken. Zij waren nog voorzichtig bezig de franje van de stoelbekledingen op te lichten om er onder te kijken, toen de butler aan de deur verscheen.

„O, Manson," schreeuwde Carlotta hijgend, „Pamela is weer verdwenen. Je hebt haar toch niet ergens gezien, is het wel?"

Manson antwoordde onverstoorbaar en vol waardigheid.

„Ja, mevrouw. Ik kwam Pamela juist tegen op weg naar de bibliotheek."

„O, gelukkig!" riep Carlotta uit. „De keukenmeid heeft haar toch nog niet gezien, hè Manson?"

„Nee, mevrouw. En ik heb de voorzorg genomen, alle deuren en ramen in de bibliotheek te sluiten."

„O, dank je wel, Manson. Je hebt ons een grooten dienst bewezen."

„Niet de moeite waard, mevrouw."

Manson trok zich terug. Sir Humphrey was tijdens het gesprek op de knieën blijven liggen. Nu stond hij stijfjes op.

„Ik geef Pamela aan den diertuin," zei hij koeltjes. „Ik heb altijd mijn naam op één van die bordjes willen zien staan. „Geschenk van sir Humphrey Seymour 1939." De menschen denken dan misschien, dat ik haar zelf gevangen heb."

Maar Carlotta was niet met dit denkbeeld ingenomen.

„Nee, lieveling. Nee. Nee," protesteerde zij. „Lisa's hart zou er van breken. En bovendien, je weet, dat ze dan altijd weer iets ergers vindt. Den laatsten tijd toonde ze zelfs belangstelling voor insecten."

ZEVENDE HOOFDSTUK

Het was een natte namiddag. Sir Humphrey had zich juist met zijn Zondagsbladen meester gemaakt van de sofa, zonder dat deze hem betwist werd, toen de deur zachtjes geopend werd en Ruth verscheen. Ruth was twintig en had donkere oogen en bijna zwart haar. Ze was in alles het tegendeel van Lisa. Ze bewoog zich langzaam en sprak langzaam met diepe stem. Op haar hoofd waren geen krulletjes. Haar haar was glad en glanzig, zooals het altijd geweest was.

Ruth had nooit veel gezegd. Als klein kind al had ze gekregen wat ze wilde, niet door er om te vragen, maar door tegen iemand aan te gaan leunen, die het haar waarschijnlijk zou geven en alleen maar haar groote, schitterende oogen naar hem op te slaan. Sir Humphrey had er ernstig over gedacht, haar aan de Paramount te verkoopen. Zij was een geboren actrice, omdat ze niet wist, dat ze tooneel speelde. Het treurspel was haar sterkste zijde. Zij keek, alsof ze geweldige zorgen had, maar dapper haar best deed, die te vergeten. Allemaal aanstellerij, natuurlijk. Ruth had nooit iets gehad wat maar in de verste verte op werkelijke zorg leek. Maar zij vestigde den indruk bij jonge mannen, dat, als ze niet bijzonder aardig voor haar waren, zij misschien verpleegster zou willen worden en zich voor altijd van de buitenwereld zou afsluiten. En geen jonge man, die oogen in zijn hoofd had, vond het een prettig idee, dat Ruth zich van de wereld zou afsluiten. Daarom waren ze aardig tegen haar. En zij leunde op hen.

Dat deed ze nu ook met sir Humphrey. Zonder te spreken kwam ze op de sofa toe, legde haar armen om zijn hals en bleef tegen hem leunen. Sir Humphrey kuste haar donkere haren en bedacht, dat het leven wel erg vervelend zou zijn geworden, als hij geen dochters gehad had. Hij hield van Ruth en wantrouwde haar grondig. Hij dacht aan den tijd, toen zij ongeveer vijf was en haar liefste spelletje bestond uit „verdwaald zijn in het park". Zij placht weg te wandelen en zich achter een boom te verschuilen, zoodat het kindermisje haar niet kon zien. Dan bleef zij stilstaan, legde haar vuistje op haar rechteroog en zag er heel verlaten en hulpeloos uit. Bijna onmiddellijk daarop verscheen dan een vriendelijke oude dame, noemde haar „lief kindje" en vroeg, wat haar scheelde. En Ruth's stem was te gesmoord om geluid te kunnen geven. Daarop verschenen andere oude dames en oude heeren en kindermisjes en jongelieden en die begonnen te bespreken wat er gedaan moest worden. Soms werden ze kwaad op elkaar als ze uit wilden maken, wie zich haar lot aan zou trekken. Maar midden in de discussie hoorde Ruth dan meestal haar kindermisje roepen of het begon haar te vervelen en dan richtte ze zich plotseling op, deed een sprong en riep vroolijk: „Ja, ik kom al. Gaan we naar huis?" En al die vriendelijk menschen hielden op met debatteeren en gingen uiteen en waren van dien tijd af heel anders tegen kleine verdwaalde misjes.

Wordt vervolgd

Uit den afgrond ontsnapt

Na veertien lange jaren in den Duivelsafgrond te zijn opgesloten, begint Jerry Joyce de taak, die hij op zich genomen heeft: den dood van zijn vader te wreken. Hij redt daarbij zijn zuster en haar blonde vriendin uit de handen van een misdadige cowboybende, die de heele streek terroriseert. Ziedaar het motief van den boeienden roman van G. C. COLIN, het nieuwste deel van onze serie „Avonduur-lectuur", dat de volgende week verschijnt. Prijs slechts 15 cent per exemplaar. Verkrijgbaar bij onze boekhandels, bezorgers en agenten.

DE SCHOORSTEEN ROOKT!

BUISMAN's G.S. fabriek is uitgebreid en werkt nu op vergroote capaciteit. Aflevering aan den handel vindt geregeld plaats, zoodat er geen reden is van Buisman's G.S. voorraad aan te leggen.

Blijft echter vooral letten op het merk van

de echte

BUISMAN'S GS

FABRIEK TE ZWARTSLUIS

Wat is charme?

Charme is dat, wat een vrouw onweerstaanbaar maakt... Een mooie, frisse teint, die jeugd en gezondheid uitstraalt, maakt een vrouw al onweerstaanbaar.

Zorg daarom, dat Uw huid gaaf en blank wordt door het regelmatig gebruik van Vinolia Cold Cream, het onmisbare schoonheidsmiddel voor de moderne vrouw. Door haar extra fijne emulgering maakt zij de teerste huid zacht en blank en is bovendien zeer geschikt als onderlaag voor poeder.

Tuben vanaf 35 ct. — Luxe potten 65 ct.

Gebruik elke avond voor het naar bed gaan Vinolia Cold Cream, de ideale nacht-cream.

Vinolia HET BEHOUD VAN UW CHARME

BEROEMDE OPERA'S EN HAAR COMPONISTEN

Wilhelm Richard Wagner

(1813-1883)

DOOR COR BACKERS

In denzelfden tijd, toen Liszt de Lohengrin bracht, schreef Wagner het libretto voor „Der Ring des Nibelungen”; dit verscheen in 1853 als dichtwerk en bestond uit vier deelen. In Mei 1854 was de muziek van „Das Rheingold” gecomponeerd.

Toen hij juist met de compositie begonnen was, maakte hij kennis met het echtpaar Wesendonck, twee hoog begaafde mensen, in wier midden hij gaarne vertoefde. Vooral in Mathilde vond hij een geestverwante, die zijn kunst volkomen begreep en voor hem als mensch en als kunstenaar zeer veel beteekende. Uit Wagner's liefde voor Mathilde Wesendonck kwam de inspiratie voort voor wellicht de schoonste compositie van geheel zijn oeuvre, namelijk „Tristan und Isolde”.

In de volgende drie jaar kwamen de partituur van „Die Walküre” en een gedeelte van de „Siegfried” gereed. Plotseling echter brak hij dezen arbeid af, daar hij begreep dat hij voor geweldige moeilijkheden zou komen te staan om het werk te doen uitvoeren en er eigenlijk geen theater was waar het *mogelijk* zou zijn de Nibelungen op te voeren. Hij zette zich nu aan de compositie van Tristan und Isolde. De redenen, waarom hij dit werk schreef, waren tweërlei, ten eerste wilde hij met deze compositie een gedenkteeken voor de liefde stichten en ten tweede hoopte hij een werk te scheppen, dat door beperkteren omvang en eenvoudiger tooneelinrichting meer kans had om opgevoerd te worden en alsdan financieel spoedig goede revenuen zou afwerpen. Tusschen het gereedkomen van den tekst en de partituur verstreken twee jaar (1857-1859).

In September 1859 ging hij wederom naar Parijs met het plan daar een zijner werken op te voeren, wat hem ook gelukte, daar door tusschenkomst van prinses Metternich Napoleon III de opvoering van Tannhäuser gelastte. Begin Maart 1861 werden van deze opera drie uitvoeringen gegeven, waarvan het moeilijk te zeggen viel of de uitvoering op het tooneel dan wel in de zaal plaatsgreep, doordat het auditorium voor een gedeelte in oppositie kwam, terwijl anderen stormachtigen bijval betoonden.

Inmiddels had hij amnestie verkregen en stond het hem weer vrij om naar Duitschland te gaan.

Wagner, die ons royaal met de scheppingen van zijn genie bedacht, beschikte ook gaarne over een ruime beurs. Niet altijd bezat hij die en hij moest, hoewel hij van alle kanten rijkelijk ondersteund werd, menigmaal concertreizen ondernemen om in zijn

levensonderhoud te kunnen voorzien. Op één daarvan hoorde hij te Weenen voor het eerst zijn opera Lohengrin, en het zou ook in deze stad zijn dat zijn

Tristan voor het eerst opgevoerd zou worden, maar na tientallen repetities moest hij onder vinden dat een uitvoering voor onmogelijk werd gehouden.

Terwijl hij nu in 1863 bezig was met de partituur van „Die Meistersinger von Nürnberg”, werd voor de tweede maal het gedicht van den Ring uitgegeven en in een daarbij gevoegd voorwoord schreef hij dat hij niet meer hoopte op de ondersteuning van zijn plannen door een vereeniging van kunstlievende vrienden. Hem kon alleen nog maar een Duitsch vorst helpen, die hem door moreelen en financieelen steun in de gelegenheid zou stellen zijn plannen te verwezenlijken.

Toen hij zich strijdensmoede in 1864 uit het openbare leven wilde terugtrekken, kwam de zoo vurig verlangde hulp!! Koning Ludwig II kwam aan de regeering en de jonge vorst, die een groot bewonderaar van Wagner was, liet den kunstenaar naar München komen, waar hij hem gastvrijheid aanbood en hem alle gewenschte medewerking toezegde. Nu werd de gelegenheid geschapen om de „Tristan” uit te voeren. Spoedig moest hij evenwel München verlaten omdat door zijn steeds hooger gestelde eischen, de vereering van den vorst voor den kunstenaar en de groote sommen die Ludwig II voor Wagner's plannen beschikbaar stelde, de ontevredenheid van de bevolking werd opgewekt. De vriendschap bleef en toen er eenige jaren later een modeluitvoering van „Die Meistersinger” gegeven werd, bood men den componist een plaats in 's konings loge, die daardoor openlijk zijn onverminderde sympathie voor Wagner toonde.

Opnieuw werd alles in het werk gesteld om zijn muziekdrama in vier deelen in zijn geheel op te voeren en ook Wagner's plan om een speciaal schouwburg te bouwen was de verwezenlijking nabij. Wederom was het de koning die zijn steun verleende, terwijl overal Wagnervereenigingen werden opgericht, die het benodigde kapitaal voor den bouw bijeenbrachten. In 1872 legde hij te Bayreuth den eersten steen van het Festspielhaus en vier jaar later vond de eerste volledige opvoering van den Ring des Nibelungen plaats. Uit alle deelen der wereld waren de toehoorders gekomen om deze grootsche gebeurtenis bij te wonen.

Toen Wagner zag dat

Siegfried verslaat Fafner den draak, een tafereel uit de opera Siegfried, die te zamen met „Die Walküre” en „Götterdämmerung” de trilogie van „Der Ring des Nibelungen” vormt.

zijn levensdroom werkelijkheid zou worden, hervatte hij onmiddellijk de compositie van de Nibelungen en in 1874 was het werk voltooid.

Het laatste muziekdrama dat de groote kunstenaar schreef was de Parsifal, waaraan hij gedurende vijf jaar arbeidde (1877-'82). Wagner noemde de Parsifal, in verband met het gewijde karakter, een „Bühnenweihfestspiel”.

In de Götterdämmerung, het slotdeel van de Ring des Nibelungen, stort de heidensche wereld ineen, in Parsifal voert Wagner ons het Christendom binnen. Dit werk was de bekroning van zijn scheppenden arbeid en Wagner geeft hierin het best zijn ideeën over het muziekdrama weer.

Oorspronkelijk werd vastgesteld dat de Parsifal uitsluitend te Bayreuth eenmaal per jaar zou worden opgevoerd, maar na 1903 werd met deze gewoonte gebroken.

In den winter van 1882 op '83 leefde Wagner te Venetië, waar hem 13 Februari plotseling de dood overviel. Zijn stoffelijk overschot werd naar Bayreuth overgebracht, waar het in den tuin van zijn villa „Wahnfried” begraven werd in de onmiddellijke nabijheid van zijn schouwburg.

De goden betreden het Valhalla, een scène uit de opera „Rheingold”.

„Der Ring des Nibelungen” bestaat uit een proloog „Das Rheingold” en de trilogie „Die Walküre”, „Siegfried” en „Götterdämmerung”.

Bij het bestudeeren van de Germaansche sagen en legenden werd zijn aandacht gevestigd op het Nibelungenlied (1200), waarin de belangrijkste overblijfselen van de oude Duitsche literatuur bewaard gebleven zijn.

De Nibelungen zijn een dwergenvolk in het noorden, naar den koning Nibelung (zoon des nevels) genoemd. Zij waren in het bezit van een grooten schat, dien Siegfried verwierf, nadat hij de koningen Schilbung en Nibelung had gedood en den dwerg Alberich overwonnen. Sindsdien voeren Siegfried's mannen den naam Nibelung.

De diepere beteekenis van deze tetralogie is het zegeviere van het goede over het kwade, waarvoor Wagner mythologische gegevens gebruikte omdat deze zich beter voor een symbolische voorstelling leenden.

De eerste verzen dateeren al van 1848 en zijn geïnspireerd op de figuur van Siegfried uit het Nibelungenlied. Bij dit libretto — Siegfried's Tod — componeerde hij toen ook muziek. Ook uit de Edda en Völsingasagen trok hij de stof voor zijn onderwerp. Meer en meer breidden zich zijn gedachten uit en verdiepte hij zich in dit werk. Hij ontwierp nu een nieuw drama, „Jung Siegfried”, en vandaar gaat zijn aandacht over op Wodan en van Wodan op Brünhilde. Op die wijze ontstaan nu „Die Walküre” en „Das Rheingold” en nu beheerschte hij de geheele materie; Jung Siegfried werd omgewerkt tot Siegfried en Siegfried's Tod tot Götterdämmerung.

Das Rheingold staat stilistisch het dichtst bij de Lohengrin. Uit Wagner's mededeelingen blijkt dat hij het eerst de natuurmotieven vond, die zich later tot de dragers van de hartstochtenden zouden ontwikkelen. De natuurschilderingen, die wij in het orkest hooren, vloeien uit deze motieven voort. Wagner behandelde ze met de grootste accuratesse

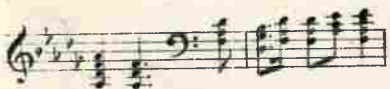

en zoo bleven het geen uiterlijke effecten, maar waren met de innerlijke gebeurtenissen van het drama ten nauwste verbonden.

In den geheelen „Ring” komen in het totaal negentig hoofdmotieven voor, die een band vormen tusschen de verschillende drama's; hiervan vinden wij er een dertigtal in „Das Rheingold” in den oorspronkelijken vorm, die, naarmate de handeling voortgaat, zich ontwikkelen en tal van veranderingen ondergaan. Het woord moet volgens Wagner niet door de muziek gediend worden, neen, 't moet den muzikalen gedachtengang in klank en rythme dienen. Er ontstond op die manier een „melodische” declamatie, terwijl de zang binnen de grenzen van het dramatisch gebeuren werd gehouden.

Het gedicht is zodoende niet meer te beschouwen als de inhoud van een tooneeldrama, maar vormt den grondslag van het muziekdrama; en wanneer wij hooren spreken over de „oneindige melodie”, dan wordt daarmee aangegeven de ononderbroken, als het ware acteerende muziek, die ons uit het orkest toeklinkt. Want in deze orkestmuziek *hooren* wij het drama muzikaal gebeuren.

Daarom ook vormen de hoofdmotieven den grondslag voor de muzikale handeling. De hoofdpersonen, machten en elementen hebben elk hun motief en hoe nauwgezet de componist hierbij te werk ging, moge blijken uit hetgeen Mathilde Wesendonck ons daarvan vertelt. (Tusschen 5 en 6 uur kwam Wagner altijd bij haar om hetgeen hij dien dag geschreven had voor te dragen en het daarna zeer kritisch te onderzoeken.) „Hij noemde zich den schemerman. Het kwam dan voor dat hem 't een of ander niet bevredigde en hij naar iets anders zocht. Dit was eenmaal het geval bij den bouw van het Walhalla-motief:

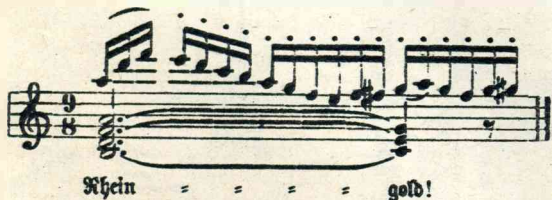

Ik zei: „Meester, dat is goed!” Hij echter: „Neen, het moet nog beter worden.” Hij liep eenigen tijd ongeduldig in mijn salon heen en weer, snelde toen plotseling weg. Den volgenden middag verscheen hij niet, ook den tweeden en derden bleef hij weg. Eindelijk komt hij stil en ongemerkt binnen, gaat achter den vleugel zitten en speelt het heerlijke motief precies als eenige dagen daarvoor. „Wel?” vroeg ik. „Ja, ja, u heeft gelijk, ik kan het niet beter maken.”

Zoo volbracht de meester dezen waren titanischen arbeid.

Het is niet doenlijk binnen het bestek van dit artikel zelfs de belangrijkste momenten te bespreken en ik moet hier volstaan met enkele grepen te doen uit de vele schoonheden die in deze vier drama's voorkomen.

Niemand zal ooit meer het prachtige motief van de „Rheintöchter” vergeten als hij het eenmaal gehoord heeft:

't Motief van de reuzen, Fasolt en Fafner, is zeer karakteristiek in de uitbeelding van zwaarte en logheid.

Een hoogtepunt uit de opera „Die Walküre”. Wotan neemt afscheid van Brünnhilde, die door hem in eeuwigen slaap is gebannen. De slapende wordt door een muur van vlammen omgeven, zoodat niemand tot haar door kan dringen.

Ook is het Fafner die na een twist met Fasolt in het bezit komt van den ring en de andere schatten.

Wotan, de oppergod, had dezen namelijk aan den Nibelung Alberich ontrukkt. Hij bood nu den ring aan de reuzen aan als losprijs voor Freia, godin van de jeugd en schoonheid, die hij toegewezen had aan de beide giganten als zij het Walhalla gebouwd zouden hebben.

Alberich had echter een vervloeking over den ring en allen die hem zouden bezitten uitgesproken. Nauwelijks is de ring dan ook in het bezit van de reuzen of zij geraken, zooals reeds gezegd, hierover in een twist, welke op een gevecht uitloopt, waarbij Fasolt door Fafner verslagen wordt en laatstgenoemde den ring van den stervenden Fasolt neemt.

Fafner verbergt zich daarop in het bosch, waar hij onder de gedaante van een draak zijn schat in een hol zal bewaren.

Vervolg op blz. 27

IN VERBINDING MET HUN BASIS

Radiodienst van het Duitsche luchtwapen

Van 't oogenblik af, dat de bommenwerpers of jachtvliegtuigen het vliegveld verlaten, staan ze in verbinding met hun basis. Waar vliegtuigen kunnen opstijgen, kunnen ook tankwagens gebracht worden en waar tankwagens kunnen komen, kan men ook radiowagens brengen. Zij vormen de verbinding tusschen de vliegers en den commandopost. Cijfertelegammen melden de weersgesteldheid, belangrijke gebeurtenissen tijdens de vlucht, het bereiken van 't doel, kortom alles wat voor de leiding van belang is. De radiotelegrafisten vormen dus 'n belangrijke schakel in de oorlogsapparatuur en zijn zich bewust van hun belangrijke taak.

De radiotelegrafist aan boord ontvangt berichten en instructies.

Het verleggen van kabels langs spoorwegen.

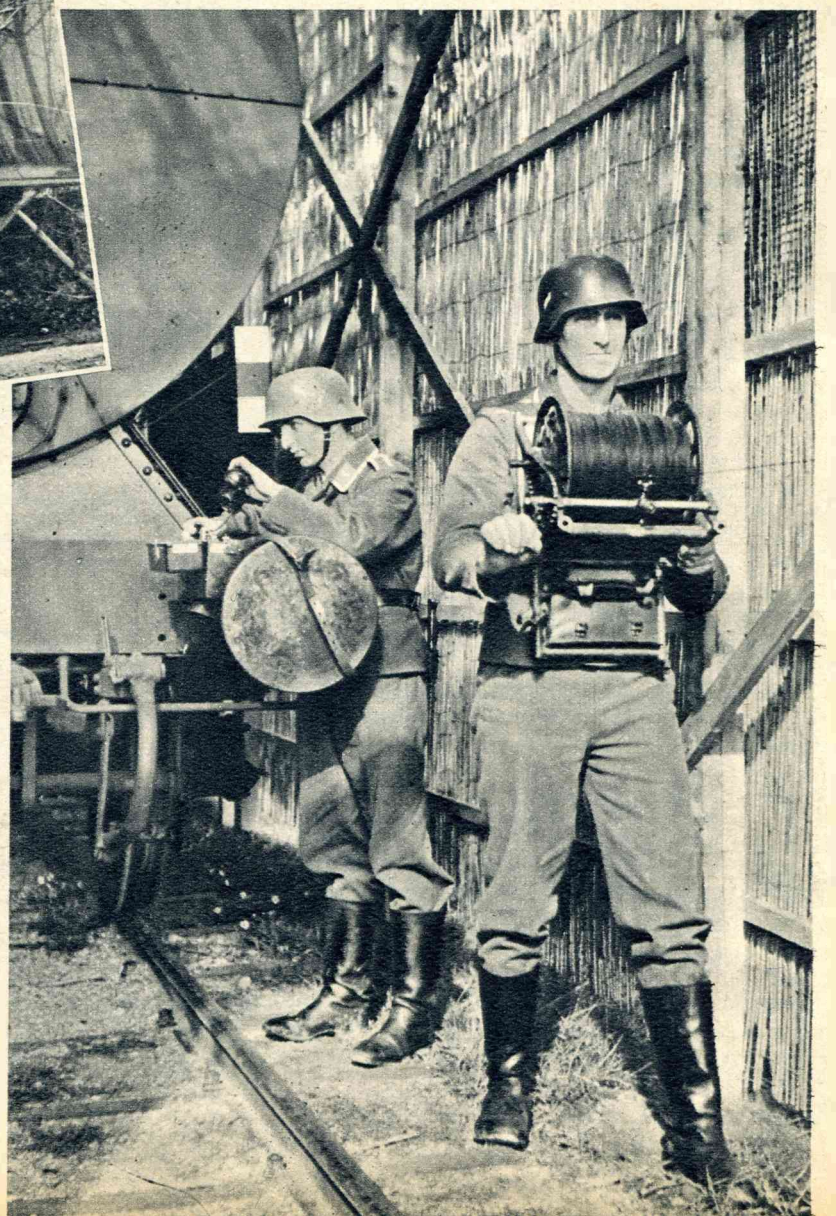
(Foto's Continental)

Telefoonverbinding tusschen den commandostaf en het vliegtuig.

Een telefoonkabel wordt uit den antennewagen genomen.

Tusschen de voor vliegers onzichtbaar opgestelde tankwagens en den commandostaf is 'n telefoonleiding gelegd.

BEROEMDE OPERA'S

Vervolg van blz. 25

Wodan's gedachten zijn somber gestemd, want ook op hem rust Alberich's vervloeking, doordat de ring in zijn bezit is geweest. Zelfs Fricka, zijn vrouw, kan die somberheid niet verdrijven als zij hem vraagt om haar het Walhalla binnen te leiden.

Donar, haar broeder, klimt naar den top van een hooge rots, waar hij alle mistbanken samentrekt, totdat hij omgeven is door een zwarte wolk. Nu zwaait hij zijn hamer, een bliksemflits volgt en daar vallen de krakende donderslagen. Maar zie, de zwarte wolk is plotseling verdwenen en een regenboog vormt de brug, waarover de goden het Walhalla kunnen binnengaan.

Wodan betreedt het Walhalla en Fricka bij de hand nemende, leidt hij de goden in processie binnen. Op sprekende wijze heeft Wagner dit gebeuren muzikaal weergegeven. Zes harpen omweven met hun arpeggio's het „regenboog“-motief, dat in al zijn voornaamheid klinkt alsof wij den regenboog aanschouwen. Als de goden met bewonderende blikken rondzien, hooren we weer het Walhallamotief, dat in deze slotsceñe tot een majestueuzen climax komt.... de goden hebben het toppunt van hun glorie bereikt!!

Van het muziekdrama Die Walküre treft ons vooral de „Walkürenrit“, waarvan het motief luidt:

De fameus gecomponeerde muziek bij dezen rit van de wilde vrouwen uit het Walhalla brengt ons in een adem-beklemmende spanning, en het slot van dit werk is van een fantastisch bekorende lyriek en overweldigende tragiek.

Brünhilde, een Walküre, vertelt aan Wodan, haar vader, dat haar zuster Sieglinde in het bosch een schuilplaats gezocht heeft en daar het leven zal schenken aan een zoon, Siegfried, die de held zal zijn waarop de goden hebben gewacht om hun vijanden te overwinnen.

Brünhilde zelf is ongehoorzaam aan haar vader geweest en moet nu een straf ondergaan. Daarom zal hij haar rustplaats, waar zij zich te slapen legt, door een geweldig vuur laten omringen, waar alleen 'n held zal kunnen doordringen. Wodan neemt van zijn teerbeminde dochter, na haar met heur schild te hebben bedekt, afscheid. Hij slaat drie-maal met zijn speer op een rotssteen en roept den vuurgod, Loge, op. Vlam-mende tongen van vuur lekken langs de rots, grijpen om zich heen en branden breken uit. De kleurrijk geïnspireerde muziek en het fantastische beeld van deze „Feuerzauber“ kunnen niet beschreven worden, men moet ze ondergaan.

Uit de Siegfried noem ik u de prachtige lyrische episode het „Waldweben“, welke sommige mijner lezers zich wel zullen herinneren van de concertprogramma's der verschillende Nederlandsche symphonie-orkesten.

Ge hoort het ruischen van den wind door de bladeren, 't is alsof de boomen

staan te fluisteren en als ge de oogen een wijle sluit, zoudt ge denken u in een woud te bevinden, waaruit de wondere geluiden u toeklinken.

Siegfried, gelegen onder een linde-boom, ligt te luisteren naar de woud-geluiden en vooral het gezang van een vogeltje trekt zijn aandacht. Het lijkt of het beestje hem iets te zeggen heeft, doch hij kan het niet verstaan. De jonge held snijdt zich nu een fluitje uit het riet dat langs den waterkant groeit en daarop tracht hij den vogel te imiteeren, maar de klank is te schrill. Dan probeert hij het op zijn zilveren hoorntje, waardoor Fafner ontwaakt en in de gedaante van een draak naar Siegfried sluip. De muziek bereikt nu een groote dramatische spanning.

Siegfried springt op en stoot den draak zijn zwaard in het hart, het monster ligt nog eenige oogenblikken te stuip-trekken en sterft. Siegfried wischt het bloed van zijn vingers en als dit zijn lippen geraakt heeft, kan hij het vogeltje verstaan dat weer is gaan zingen. Het vertelt hem van den schat, waar die verborgen ligt, en Siegfried begeeft zich naar die plaats om zich dien toe te eigenen.

Later zal hij Brünhilde ontmoeten en het slot van de „Walküre“ geeft ons een liefdessceñe tusschen hen beiden, waarbij Siegfried den ring aan Brünhilde's vinger schuift.

In de Götterdämmerung (3de acte) komt een van de lieflijkste scènes voor uit de geheele tetralogie. De „Rheintöchter“ zwemmen in den stroom van de rivier en trachten door hun verlokke speelschheid Siegfried er toe te bewegen den ring, dien zij in zijn bezit wanen, aan hen te geven. Dit gedeelte is van een schertsende en bekoorlijke schoonheid; hier volgt het thema van hun gezang:

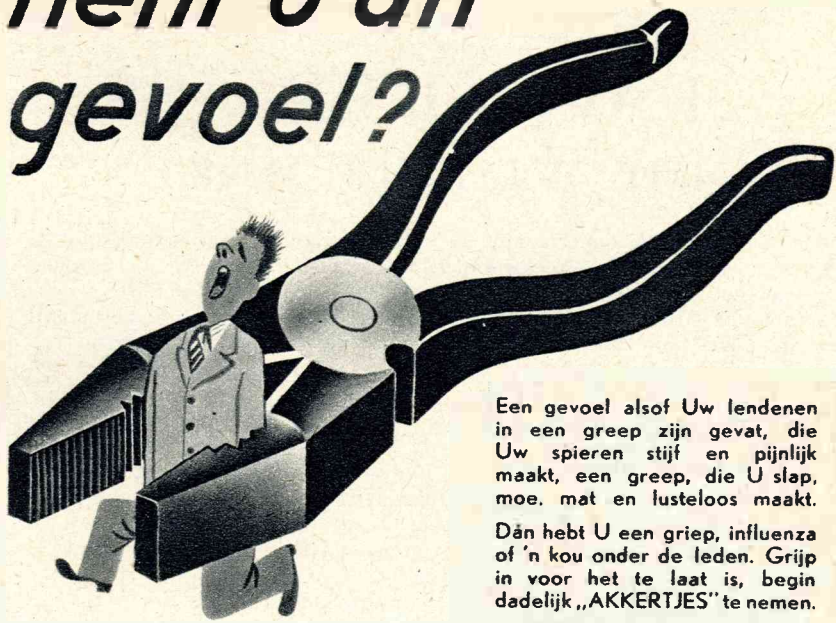

Het muziek-dramatisch hoogtepunt wordt bereikt in de sceñe, waarin Siegfried komt te sterven. Waarschijnlijk is het de meest indrukwekkende muziek welke ooit voor een drama werd gecomponeerd. Siegfried's laatste extatische groet aan zijn Walkürenbruid doet ons beseffen, dat het verraad tot den dood van den jongen held moest leiden; en als we nu door een niet te uiten droefheid zijn aangegrepen — op dezelfde manier waarop een volk treurt bij het graf van een nationalen held — spreekt Wagner voor ons in de taal der muziek onze gevoelens uit, welke niet meer door woorden zijn weer te geven. Dit is geen „doodenmarsch“, zooals men het dikwijls foutief noemt, het is het groote mysterie van den dood zelf, uitgedrukt in muziek.

Het drama nadert nu het einde, Brünhilde heeft geboet voor alle zonden, en de ring is teruggegeven aan de „Rheintöchter“. Aan den horizon ontwaren we een diepen gloed, het is de „Götterdämmerung“ — godenschemer. Een tijdperk is afgesloten, het Walhalla gaat in vlammen op en de macht der goden is gebroken. Voor ons daagt een nieuwe wereld, een wereld van menschelijke liefde. Evenals in de Vliegende Hollander en Tannhäuser is het wederom de vrouw die deze verlossing bracht.

(Wordt vervolgd.)

Kent U dit gevoel?

Een gevoel alsof Uw lendenen in een greep zijn gevat, die Uw spieren stijf en pijnlijk maakt, een greep, die U slap, moe, mat en lusteloos maakt.

Dán hebt U een griep, influenza of 'n kou onder de leden. Grijp in voor het te laat is, begin dadelijk „AKKERTJES“ te nemen.

„AKKERTJES“ binden den strijd aan tegen die griep-infectie en verdrijven snel de ziektekiemen. „AKKERTJES“ helpen dubbel, het zijn onfeilbare pijn-verdrijvers.

Per doos van 2 stuks - 2 stuivers
Per koker van 13 stuks - 12 stuivers

Neem 'n
„AKKER’TJE“
De Nederlandsche Pijnstiller

Wat brengt
St. Nicolaas?

Als verrassing een flacon Oud Sandel Water, met de heerlijke verfrisschende geur van de fijne oliën, afkomstig van de edele houtsoorten uit de tropische oerwouden. — Wie zoudt U daarmee een genoeg kunnen doen?

Oud Sandel Water,
alleen echt met de brik

NEDERLANDSCH FABRIKAAT

Wij werken voor Sint Nicolaas

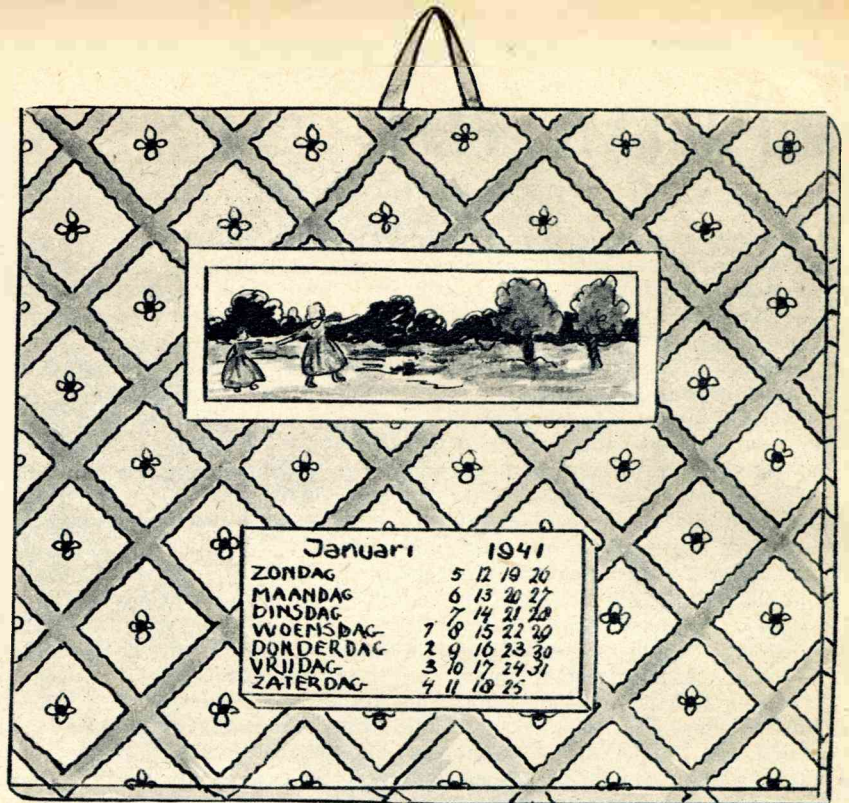
KALENDERTJES DIE WE ZELF MAKEN

Kleine geschenken onderhouden de vriendschap, zegt een bekend spreekwoord. Dit gezegde moeten wij vooral in deze tijden niet uit het oog verliezen. Het Sint-Nicolaasfeest staat weer voor de deur, voor zeer velen onder uiterst moeilijke omstandigheden. Zullen wij dit feest nu maar zonder meer voorbij moeten laten gaan, nu het werkelijk onmogelijk is, veel geld voor cadeau's en lekkernijen uit te geven?

Neen, wij zouden willen zeggen: juist in deze tijden moeten wij er voor zorgen, dat dergelijke huiselijke feesten in eere worden gehouden, ook al zijn de omstandigheden waaronder wij ze vieren anders geworden. Is er geen geld voor speciale cadeau's, wel, laten wij dan praktische dingen, die anders toch moeten worden gekocht, in een aardig pakje steken en ze voorzien van een toepasselijk gedicht. Liefde is vindingrijk en het zit hem ten slotte ook niet in de waarde van de cadeau's. Met behulp van allerlei restjes van verschillend materiaal vallen er bovendien zooveel kleinigheden zelf te maken, dat de kosten dan werkelijk geen bezwaar behoeven op te leveren. Juist zulke cadeautjes worden in den regel bijzonder gewaardeerd en de lange winteravonden bieden ons tijd in overvloed voor de vervaardiging er van.

Wij willen u vandaag een paar ideetjes aan de hand doen voor het zelf maken van kalendertjes, omdat een kalendertje iets is waarmee we zoowel oud als jong kunnen verrassen.

De gemakkelijkste oplossing van het probleem is wel wanneer we volstaan met een schild van stevig papier of mooi karton en daarop een goede plaat of aardige tekening plakken. Ook is het aardig als wij een recht-hoekig stukje karton met een fleurig lapje cretonne of chintz bekleeden. Aan den bovenkant plakken wij een geschikt plaatje en aan den onderkant bevestigen we 't kalenderblok-je. Het kalen-

dertje wordt aan een lintje, dat liefst in een der kleuren van de bekleding moet worden gekozen, opgehangen. Voor een meisjeskamer bijvoorbeeld vormt zoo'n kalendertje een aardige wandversiering.

Wij kunnen ook een driehoekig schildje maken en dit met een effen stof bekleeden. Het schild wordt dan met appliques versierd in felle afstekende kleuren. Op deze pagina ziet u hiervan een leuk voorbeeld. Het dametje is op ware grootte afgebeeld. Elk onderdeel van haar kleeding is apart uit stofjes van verschillende kleuren geknipt. Het beste is, het geheele figuurtje op ware grootte na te teekenen. Vervolgens knippen wij ieder onderdeel afzonderlijk van papier voordat wij de schaar in de stof zetten. Elk deel wordt met festonsteken in dezelfde tint op de stof aangebracht. De siersteekjes, die op den rok en den hoed voorkomen, worden vooraf opgewerkt. Het is wel leuk als wij den bontkraag en het mofje uit een stukje bruin velours of fluweel kunnen knippen.

Het kalendertje zelf wordt eerst op een lint geplakt en dit lint wordt weer aan de basis van den driehoek bevestigd.

Op deze wijze kunnen wij verder gaan met het bedenken van origineele kalenderschildjes. Misschien heeft u zelf ook al een aardig idee gekregen?

A. O.

EEN SNOEZIG JURKJE VOOR ONS DOCHTERTJE VAN 1-1½ JAAR

Dit leuke modelletje met het strakke lijfje en het aangerimpelde rokje staat onze kleintjes allerliefst. Voor de garneering gebruikten wij witte angorawol, doch dit vrij kostbare materiaal kunnen we natuurlijk ook heel goed door een goedkoopere wolsoort vervangen.

Benodigdheden: ong. 175 gram vrij dunne driedraads erëpewol en wat witte angorawol voor de garneering, 2 lange, aluminium breinaalden met knop nr. 2½, een haaknaald nr. 2½ en 8 kleine witte knoopjes voor de schoudersluiting.

Maten. Lengte ong. 38-40 cm; bovenwijdte ong. 56 cm; mouwlengte ong. 27 cm.

Het rugpand. We beginnen aan den onderkant, zetten 120 st. op en breien hierboven eerst 12 naalden in gerstekorrel (steeds afwisselend 1 r., 1 av. en wel r. boven av. en av. boven r.).

13e naald: 8 r., * 8 st. in gerstekorrel, 16 r.; vanaf * steeds herhalen; eindigen met 8 st. in gerstekorrel, 8 r.

14e naald: 8 av., * 8 st. in gerstekorrel, 16 av. Vanaf * steeds herhalen; eindigen met 8 st. in gerstekorrel, 8 av.

Deze laatste 2 naalden herhalen we nog 4 maal.

23e naald: 9 r., * 5 st. in gerstekorrel, 19 r. Vanaf * steeds herhalen; eindigen met 5 st. in gerstekorrel, 10 r.

24e naald: 11 av., * 1 r., 1 av., 1 r., 21 av. Vanaf * steeds herhalen; eindigen met 10 av.

25e naald: 11 r., * 1 av., 23 r. Vanaf * steeds herhalen; eindigen met 1 av., 12 r.

26e naald: averecht.

Nu breien we verder in tricotsteek, dus alle heengaande naalden r. en alle teruggaande naalden av.

103e naald (we hebben dan ong. 25 cm gebreid): 3 r.

(Eigen foto)

De mouw.

We beginnen aan den bovenkant, zetten 14 st. op en breien hierboven in tricotsteek. Aan het einde van de 1e en 2e naald zetten we er 3 st. bij op, aan het einde van de 3e tot en met 22e naald 2 st. en aan het einde van de 23e en 24e naald 3 st. (66 st.).

Nu breien we verder zonder meerderen, tot we in totaal 102 naalden gebreid hebben en persen dan dit gedeelte eerst even luchtig onder een vochtigen doek op.

103e naald: 1 r., 32 maal 2 st. r. te zamen breien; en nog 1 r. (34 st.).

Nu breien we verder in gerstekorrel en kanten bij de 119e naald af.

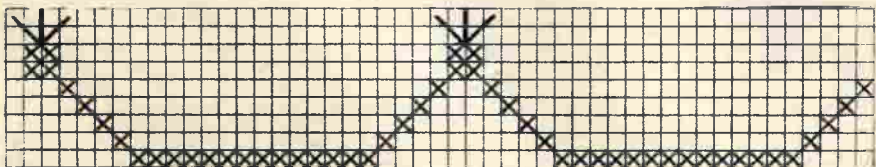
We persen de verschillende deelen luchtig onder een vochtigen doek op en naaien ze in elkaar. De schouders laten we open, terwijl we langs den achterkant met de blauwe wol één toer vasten haken en langs de halsuitsnijdingen met de witte angorawol eveneens één toer vasten. Langs de voorkanten van de schouders haken we met de witte wol 4 lusjes, terwijl we hiertegenover op de achterkanten de knoopjes naaien. Op de manchetjes en op den

57 maal 2 st. r. te zamen breien; en nog 3 r. (63 st.).

Nu breien we boven alle st. verder in gerstekorrel. Voor de armsgaten kanten we aan het begin van de 123e en 124e naald 5 st. af, terwijl we aan het begin en einde van de 125e naald 2 st. te zamen breien (51 st.). Voor de schouders kanten we aan het begin van de 163e, 164e, 165e en 166e naald 8 st. af; de overige 19 st. kanten we bij de 167e naald in één af voor den hals.

Het voorpand breien we tot en met de 150e naald hetzelfde als het rugpand. Van de 151e naald breien we slechts 26 st. en keeren dan om; boven deze 26 st. breien we eerst de linker-schouderheft. Voor den hals kanten we aan het begin van de 152e naald 4 st. af, aan het begin van de 154e en 156e naald 2 st. en aan het begin van de 158e en 160e naald 1 st. (16 st.). Voor den schouder kanten we aan het begin van de 165e en 167e naald 8 st. af.

Boven de 25 st., die we nu nog op de naald hebben, breien we de rechter-schouderheft op dezelfde, doch tegen-gestelde wijze. Voor den hals kanten we nu aan het begin van de 151e naald 3 st. af, aan het begin van de 153e en 155e naald 2 st. en aan het begin van de 157e en 159e naald 1 st. (16 st.). Voor den schouder kanten we aan het begin van de 166e en 168e naald 8 st. af.

gerstekorrelrand aan den onderkant, evenals op het bovenstuk in gerstekorrel, borduren we met de witte wol de kruissteekjes volgens werktekening (zie ook foto); op de manchetjes en het bovenstuk figuur A en op den gerstekorrelrand aan den onderkant figuur B.

Wat zullen wij eten?

Zondag:	Gebakken lever.
Appelmoes.
Aardappelen.
Roomrijst.
Maandag:	Schapebout.
Hutspot.
Watergruwel.
Dinsdag:	Koud vleesch.
Savoyekool.
Aardappelen.
Yoghurt.
Woensdag:	Koolsoep.
Haver-moutlapjes.
Gestoofde prei.
Aardappelen.
Donderdag:	Krabbetjes.
Spruitjes.
Aardappelen.
Sagochoteltje.
Vrijdag:	Magere groentesoep.
Garnalenragout.
Sla.
Aardappelen.
Zaterdag:	Versche worst.
Stamp-pot boerenkool.
Fruit.

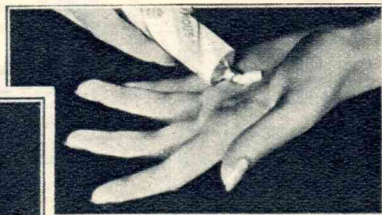
FTO
Kousen

De elegante vrouw wensch altijd smaakvol gekleed te zijn. Daarom kiest zij de bekende FTO kous, welke haar nooit teleurstelt. De voornaamste eigenschappen van de FTO kous zijn, dat zij volmaakt om het been sluit en zeer solide is.

FRIEDRICH TAUSCHER — Kousenfabriek — Oberlungwitz/Sa. 10
Vertegenwoordiger: J. J. M. PARREN, Baarnscheweg 33, Den Dolder

Onderhuidsche werking.

De ervaring heeft geleerd, dat teere plaatsen, zooals de zachte huid van de oogleden niet gemasseerd mogen worden, want daardoor zouden zij uitzetten en dus meer rimpels vertoonen. Hier toont Creme Mouson haar huidverzorgende kracht. Het is voldoende de Creme Mouson op deze teere plaatsen slechts een weinig aan te tippen. Direct werkt de Creme Mouson op de huid in en begint van binnenuit te werken. Dat is de beroemde onderhuidsche werking. In enkele minuten is de Creme Mouson verdwenen. Uw huid is glad en mat geworden.

Opeen harde huid heeft Creme Mouson dezelfde uitwerking b.v. op Uw handen. Natuurlijk moet U de Creme Mouson hier dikker aanbrengen, krachtig inwrijven en langer laten inwerken. U zult niet vreugde opmerken, dat deze harde huid bij het inwrijven steeds zachter en soepeler wordt.

met
**onderhuid-
sche
werking**

CREME MOUSON

Vraagt ook het heerlijk geurende en verfrissende
Mouson Lavender „with the mailcoach“.

NIEUWE BONTGARNEERING

MAAKT HET KLEEDINGSTUK ONHERKENBAAR

Hoewel zuchtend — omdat de bontprijzen met sprongen omhoog gegaan zijn, en dat wel direct na het uitbreken van den oorlog, zoodat men zich wel eens afvraagt, hoe dat toch eigenlijk zit met die wet op de prijsopdriving — zal menigeen toch naar een bontgarneering uitzien om een oud, maar daarom nog lang niet afgedragen kledingstuk een geheel nieuw aanzien te geven. Bont is een moeilijk materiaal, dat het beste door een vakman verwerkt kan worden en daarom doet men ook het verstandigst met in te gaan op het aanbod van den bontwerker, die het gekochte voor een bescheiden prijs in orde zal brengen.

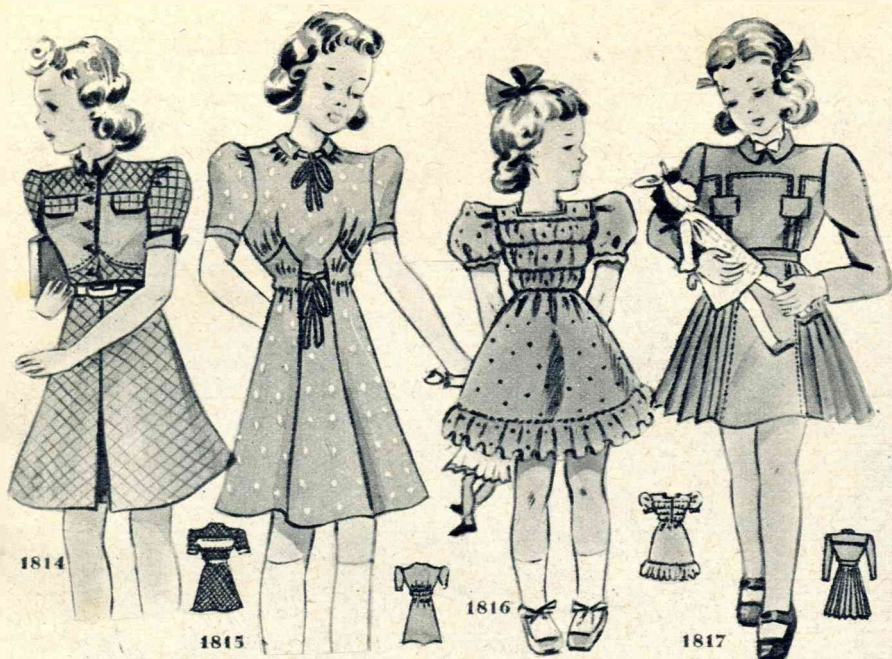
„Plaatjes zonder praatjes”, men vindt hierbij verschillende modellen, die geen commentaar behoeven. Zou men voor de derde en de vijfde

figuur desnoods ruig bont kunnen verwerken, de eerste mantel vraagt vooral gladde of althans kortharige velletjes. Naast persianer, Indisch lam, bever of hibrette, seal en ocelot zullen ook de goede stukken van een oud veulenjasje of het velletje van een kalf het naar behoo-

ren doen. De bontgarneering van het mantelpakje van de derde figuur is zoo aangebracht, dat ze in het voorjaar weer gemakkelijk verwijderd kan worden.

Bont vraagt geen punten, vandaar dat de-

genen, die haar garderobe toch graag willen uitbreiden, doch over geen punten meer beschikken, meer dan ooit naar een mooien vos of bontcape zullen omzien. Ook de mof doet weer haar intrede en ze wordt in vele fantasie-modellen gebracht.

MEISJESKLEEDING

1814. Jurk van twee kleuren, geruit schouder- en rugstuk, mouw en rokje, effen taille. Verkrijgbaar in bovenwijdte 68-72.
 1815. Jurk van kunstzijde, gegaarde met bandfluweel. Verkrijgbaar in bovenwijdte 76-80.
 1816. Zijden jurkje, vierkante hals, korte mouw, rok met strookjes. Verkrijgbaar in bovenwijdte 64-68.
 1817. Wollen jurkje met schouder- en rugstuk, rokje met plooiën. Verkrijgbaar in bovenwijdte 64-68.

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het mode-album „Winterweelde“, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japonnen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassen en kinderkleding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger; door girostorting op No. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (s.v.p. niet van 6 cent) aan het PATRONENKANTOOR „PANORA“, NASSAUPEL 1, HAARLEM waarbij 5 cts. extra voor toezending per post verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

Uit ons Menu

HUTSPOT MET SCHAPE- BOUT

(4 PERSONEN)

1 kg winterwortelen, 1¼ kg aardappelen, 100 gram rijst, 1 pond uien, 800 gram schapebout (voor 2 dagen), zout, peper, 1 liter water, een scheutje melk.

Wasch het vleesch en wrijf het in met peper en zout. Breng het water aan de kook, leg er het vleesch in en laat dit 1¼ uur koken. Voeg er vervolgens de in stukjes gesneden wortelen bij en laat deze ½ uur koken. Voeg er dan de gesnipperde uien, de gewassen, in stukken gesneden aardappelen en de gewassen rijst bij. Laat alles te zamen nog plm. 3 kwartier koken, neem het vleesch uit de pan, stamp alles met de melk door elkaar en dien den stampot daarna onmiddellijk met het in plakken gesneden vleesch op.

GESTOOFDE PREI

(4 PERSONEN)

6 dikke preien, 3½ dl kookvocht der preien, 1 eetlepel azijn, 30 gram bloem, 30 gram boter, wat peper en zout.

Verwijder het buitenste blad van de preien en snijd deze in stukken van plm. 6 cm lengte. Breng de groente met kokend water aan de kook, laat ze in plm. 25 minuten gaar koken, doe ze in een vergiet en vang het kookvocht op. Smelt de boter, voeg er de bloem roerende bij en giet er dan 3½ dl van het kookvocht, onder voortdurend roeren, bij. Laat het sausje even doorkoken, maak het op smaak met zout, peper en den azijn, verwarm er even de groente in en dien ze daarna in een dekschaal op.

GARNALENRAGOUT

(4 PERSONEN)

300 gram garnalen, 4½ dl melk, 40 gram boter, 40 gram bloem, wat peper, zout en nootmuskaat, wat peterselie.

Wasch de garnalen en laat ze op een vergiet uitdruipen. Smelt de boter, voeg

er de bloem roerende bij en giet er dan, bij kleine scheutjes tegelijk, de warme melk bij. Laat het sausje even doorkoken en maak het op smaak met zout, peper en nootmuskaat. Verwarm er de garnalen in, doe den ragout over in een schaal en strooi er de zeer fijn gehakte peterselie overheen.

ROOMRIJST

(4 PERSONEN)

100 gram rijst, 25 gram custard, ¾ liter water, ¾ liter melk, plm. 75 gram suiker, een stukje citroenschil, wat zout.

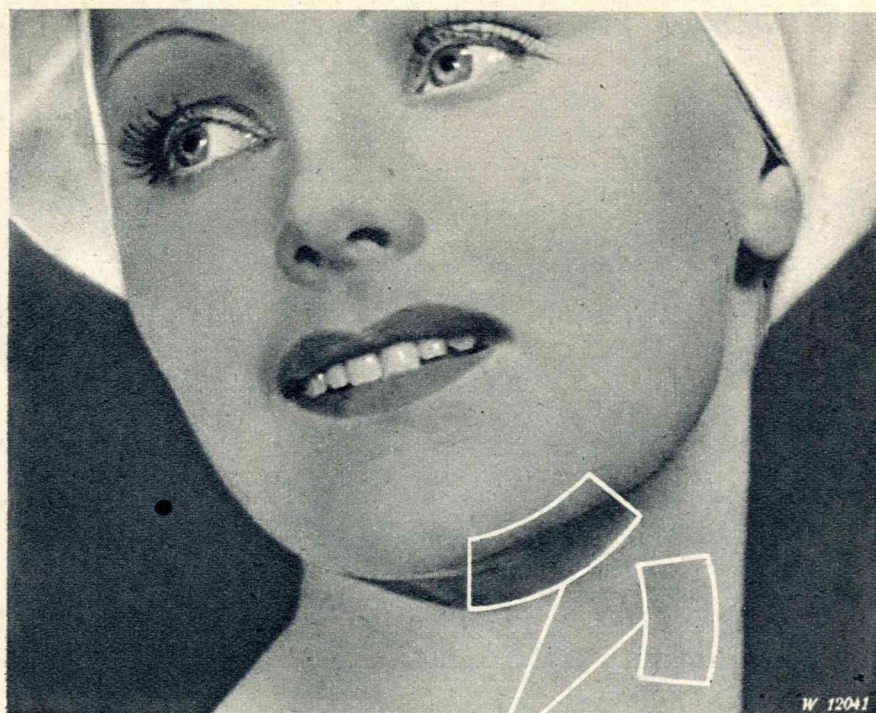
Wasch de rijst tot het water, dat er af komt, volkomen helder is en laat ze daarna in water weeken. Breng ze den volgende dag met het weekwater, de citroenschil en wat zout aan de kook en laat ze plm. ½ uur op een zacht vuurtje koken. Voeg er de melk bij, breng deze aan de kook en voeg er dan de custard, die met wat achtergehouden koude melk tot een papje is aangemaakt, bij. Laat de massa even doorkoken en maak het gerecht op smaak met de suiker. Verwijder voor het opdienen het stukje citroenschil.

SAGOSCHOTELTJE

(4 PERSONEN)

1 liter melk, 80 gram parelsago, 75 gram suiker, 50 gram rozijnen, een stukje citroenschil, wat zout, kaneel en paneermeel, boter.

Breng de melk aan de kook met wat zout en strooi er roerende de sago, die gedurende eenige uren in wat melk geweekt heeft, doorheen. Voeg er het stukje citroenschil bij en laat de pap, onder af en toe roeren, in plm. 1¼ uur gaar koken. Verwijder het stukje citroenschil, vermeng de pap met de suiker en de rozijnen, die gewassen en in een weinig water afzonderlijk zijn gaar gekookt, en doe de massa over in een vuurvast schoteltje. Strooi er een mengsel van kaneel en paneermeel overheen, leg hier en daar een klein stukje boter en plaats het schoteltje even in een warmen oven. Laat er een bruin korstje op komen en dien het gerecht in het schoteltje op.

Men zegt, dat men van **DEZE** plekjes het eerste de leeftijd van een vrouw kan aflezen.

Het zou juist zijn om te zeggen, dat op deze plaatsen de catastrofale gevolgen van een verwaarloosde huidverzorging op de meest opvallende wijze merkbaar worden. Een rimpelige huid in de hals en bij de kin is het gevolg van een algemeene verslapping van het huidweefsel, die dikwijls vroegtijdig optreedt ten gevolge van ontbrekende of onjuiste huidverzorging en die U er jaren ouder doet uitzien. Voorkomt te juist tijd dit gevreesde verschijnsel door toepassing van een rationele huidverzorging, die de natuurlijke functies van de huid ondersteunt en completeert. De Kaloderma-Schoonheidspreparaten zijn samengesteld op grond van de laatste biologisch - cosmetische onderzoeken. Na kort gebruik zult U bemerken, dat zij Uw huid weer elastisch, soepel en frisch maken. Als U iets naders over de verbluffende werking van deze nieuwe preparaten wilt weten, vult U dan onderstaande coupon even in. U krijgt dan kosteloos een proefpakket toegezonden en bovendien ons boekje „Kaloderma-Schoonheidspreparaten“, waarin alles staat, wat de dames van de hedendaagsche huidverzorging moeten weten.

KALODERMA-REINIGUNGSCREME

Doozen: F. —.75 en Potten: F. 2.—

KALODERMA-GESICHTSWASSER

Flacons: F. 1.35 en F. 2.—

KALODERMA-AKTIVCREME

Tuben: F. —.50 en F. 1.— Potten: F. 2.—

KALODERMA-TAGESCREME

Tuben: F. —.50 en F. 1.— Potten: F. 2.—

KALODERMA

EEN NIEUWE WEG NAAR
NIEUWE SCHOONHEID

Schoonheidspreparaten

Vroeger en nu

Als U zoo'n ouderwetsche wespentaille ziet, begrijpt U, dat een vrouw vroeg oud werd. Moderne kleding is luchtig en gezond. Sport en moderne hygiëne doen hun invloed gelden. Wie jong en frisch wil blijven, zorg voor een normale functie van het lichaam. Daarom is Nefa onontbeerlijk, omdat de zachte celstofwatten zeldzaam absorbeërend werken en uiterst hygiënisch gefabriceerd worden.

Nefa

EEN AUTOWEG IN DE
PYRENEEËN (Archiefoto)

